ПРОЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЕДНАЙЦЕСЯ!

ЗАРА

ОРГАН БРЭСЦКАГА АБКОМА КП(б)Б
І АБЛАСНОГА СОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

№ 113 (484) || Пятніца 16 мая 1941 г. || Цана 15 кап.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР

АБ НАЗНАЧЭННІ СТАРШЫНІ ДЗЯРЖПЛАНА БССР ТАВ. ЧОРНАГА І. Л. НАМЕСНІКАМ СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

Назначыць Старшыню Дзяржплана БССР тав. **Чорнага Ісаака Львовіча** Намеснікам Старшыні Совета Народных Камісараў БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Л. ПАПКОЎ.

14 мая 1941 года. г. Мінск.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР

АБ НАЗНАЧЭННІ ТАВ. КРУПЕНЯ І. А. НАМЕСНІКАМ СТАРШЫНІ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

Назначыць тав. **Крупеня Івана Апуфрыевіча** Намеснікам Старшыні Совета Народных Камісараў БССР, асвабадзіўшы яго ад абавязкаў Народнага Камісара Земляробства БССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Н. НАТАЛЕВІЧ.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР Л. ПАПКОЎ.

14 мая 1941 года. г. Мінск.

ПРАЦОЎНЫМ—КУЛЬТУРНЫ АДПАЧЫНАК

Сталінская Канстытуцыя, велічайшая хартыя працоўнага чалавецтва, прадаставіла грамадзянам краіны Советаў вялікія правы ва ўсіх галінах жыцця і працы. Кожны грамадзянін СССР мае права на працу, вучобу, адпачынак і забеспячэнне ў старасці. Гэта з'яўляецца сусветна-гістарычнай заваёвай, выдатным укладам у жыццё совецкага народа.

У адказ на гэтыя клопаты партыі, совецкага ўрада і асабіста любімага правадыра працоўных таварыша Сталіна совецкі народ з дня ў дзень паказвае цуды гераізма, памнажае багацце і магутнасць сваёй выдатнай радзімы.

З чэснай самаадданай працай працоўныя пажынаюць бліскучыя плады. Кожны год сотні тысяч рабочых, служачых, калгаснікаў адпачываюць у санаторыях, дамах адпачынку, набіраючыся сіл і энергіі для далейшай ударнай працы. Толькі ў санаторыях і дамах адпачынку БССР адпачнуць за сезон каля 75 тысяч працоўных.

З года ў год асігнуюцца мільёны рублёў для адпачынку совецкіх грамадзян. Многае робіцца ў гэтай галіне і ў нашай вобласці. Толькі за мінулы год адпачывалі ў санаторыях і дамах адпачынку рэспубліканскага і саюзнага значэння сотні рабочых, служачых і калгаснікаў. Яшчэ большыя магчымасці яны будуць мець у гэтым годзе.

Самай выдатнай парой для адпачынку працоўных з'яўляецца лета. Сонца, прыгожыя лясныя масівы, вада, прыемнае цёплае надвор'е — усё гэта садзейнічае таму, каб пасля ўпартай працы на прадпрыемствах і ўстановах культурна адпачыць, набрацца сіл для новых подзвігаў у імя соцыялістычнай радзімы, у імя яе далейшага росквіту і шчасця. Гэту выдатную пару трэба сустрэць так, каб яна як мага больш дала здароўя працоўным.

Многа прыгожых выдатных месц для адпачынку маюць працоўныя вобласці. У кожным раёне ёсць рэкі, лясы. Кожнае з гэтых месц трэба выкарыстаць для культурнага адпачынку.

У нашай вобласці знаходзіцца цудоўная Белавежская пушча з дзяржаўным запаведнікамі, з прыгожым палацам і музеям. Пушча славіцца далёка за межамі нашай краіны сваёй велічынёй, прыгожасцю і багаццем. У мінулым да ўстанаўлення совецкай улады гэтае месца было непрыступным для працоўных. Тут праводзілі свой адпачынак магнаты былой польскай дзяржавы — міністры, памешчыкі і фабрыканты. Зараз пушча стала любімым месцам для працоўных. У мінулым годзе яе наведалі тысячы экскурсантаў з усіх куткоў Совецкага Саюза. Яшчэ больш працоўных пабудзе на экскурсіі ў гэтым годзе.

Задача работнікаў запаведнікаў, палаца, музея, парка дастойна сустрэць экскурсантаў, прадаставіць ім усе магчымасці для азнаямлення з гэтым культурным і прыгожым месцам краіны.

Выдатным месцам для адпачынку працоўных з'яўляюцца паркі. У многіх раённых цэнтрах ёсць яны. Неабходна ўжо зараз прадугледзіць, каб у парках меліся скамейкі, ларкі з закускай і прахаладжальнымі напіткамі, клумбы з жывымі кветкамі, танцавальныя пляцоўкі і месцы для выступленняў мастацкай самадзейнасці.

Справу неабходна паставіць так, каб кожны вечар у парках быў поўны весялля і радасці. Каб у іх працоўныя знаходзілі месца для сваёй забавы, для культурнага правядзення часу.

Парк «1-га мая» у абласным цэнтры — горадзе Брэсце яшчэ не стаў сапраўдным месцам культурнага адпачынку. Ён нездавальняюча працаваў у мінулым годзе, не лепш пачаў работу і ў гэтым годзе. Хаця парк ужо адкрыт, але ў ім апрача танцаў нічога другога не арганізавана. Дом народнай творчасці (дырэктар тав. Лукпер), аддзел мастацтва пры абласным совеце дэпутатаў працоўных (загадчык тав. Абрасімаў) самаўхіляюцца ад гэтага культурнага ачага. Даныя работнікі напэўна не разумеюць, што іх прамы абавязак дапамагчы дырэктару парка не толькі самадзейнасцю з нашых прадпрыемстваў і ўстаноў, але і арганізаваць выступленні артыстаў тэатра.

Не надаюць патрэбнага значэння ў рабоце парка і такія арганізацыі, як гарком партыі, гарадскі совет. Работнікі гэтых арганізацый пакуль што займаюцца размовамі аб значэнні парка і не аказваюць дапамогі ў яго рабоце.

Адным з буйнейшых прамысловых цэнтраў вобласці з'яўляецца горад Гайнаўка. На прадпрыемствах горада працуе больш 6 тысяч рабочых. Аднак ніхто з раённых кіраўнікоў не паклапаціўся аб арганізацыі адпачынку для працоўных. Пасля работы і ў выхадны дзень тут няма дзе культурна правесці час. За выключэннем клуба лесазавода імені Варашылава ў горадзе няма другіх месц для адпачынку. А між іншым паблізасці горада ёсць прыгожыя масівы лесу, дзе пры неабходнай ініцыятыве і паваротлівасці кіраўнікоў раёна магчыма было-б арганізаваць парк.

У нашай вобласці ёсць і такія вельмі важныя месцы для адпачынку як пляжы, лодачныя станцыі. Неабходна ўжо зараз праявіць гаспадарчую ўвагу гэтым месцам, паклапаціцца аб прывядзенні ў парадак лодак, раздзявальняў, аб пабудове ларкоў з прахаладжальнымі напіткамі.

На службу летняму адпачынку працоўных неабходна выкарыстаць і такія культурныя ачагі як клубы, хаты-чытальні і інш. У нашай вобласці ёсць 19 дамоў соцкультуры, 175 хат-чытален, 70 бібліятэк, 22 кінотэатры, 11 кінопередовак. Усё гэта з'яўляецца багатай базай для вялікай культурна-асветнай работы. Цікавыя лекцыі, гутаркі, выступленні мастацкай самадзейнасці, абмеркаванне выдатных фільмаў, кніг з мастацкай літаратуры — вось чым павінна быць насычана работа гэтых культурных устаноў.

Нямалую работу павінны прарабіць і гандлёвыя арганізацыі. Іх абавязак у парках, на пляжах і ў другіх грамадскіх месцах узорна арганізаваць абслугоўванне працоўных неабходнымі прадуктамі харчавання і прахаладжальнымі напіткамі.

Партыйныя, комсамольскія і прафсаюзныя арганізацыі абавязаны ўжо зараз прадумаць усе дэталі летняга адпачынку працоўных. У планах неабходна ўдзяліць значнае месца экскурсіям па гістарычных месцах, масоўках за горад, у лес, да ракі.

Правільная арганізацыя адпачынку дасць магчымасць яшчэ больш умацаваць здароўе працоўных, уліць у іх новы струмень энергіі і творчага энтузіязма для новых подзвігаў на ўсіх франтах соцыялістычнага будаўніцтва.

Клопаты аб здароўі працоўных — ёсць першейшы абавязак партыйных, комсамольскіх, совецкіх і прафсаюзных арганізацый. Трэба зрабіць усё неабходнае, каб з гэтай задачай справіцца па-баявому, каб лета прынесла многа цікавага і яшчэ больш радаснага ў адпачынку працоўных.

ВЫКАНАННЕ ПЛАНА ЗА КРАСАВІК МЕСЯЦ 1941 ГОДА ПА ВАЛАВОЙ ПРАДУКЦЫІ ПРАМЫСЛОВАСЦЮ БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ

(у грашовым выражэнні).

Наркаматы, ведамствы і прадпрыемствы	выканана ў процантах
1. Абласны трэст будаўнічых матэрыялаў (Беласток)	102,4
у тым ліку:	
а) цагельны завод № 6 (Гершоны)	21,4
б) ізразцовы № 18 (Брэст)	92
в) ізразцова-цагельныя заводы № 10 і № 11 (Сямяцічы)	122,9
г) ізразцовы завод № 14 (Мілейчыцы)	134,7
2. Прадпрыемствы Наркамлеса (без лесазагатовак)	108.9
у тым ліку:	
а) лесахімкамбінат (Гайнаўка)	122,3
б) лесакамбінат № 6 (Гайнаўка)	98,5
в) лесазавод (Грудкі)	103,8
3. Прадпрыемствы Наркамлегпрома	105,1
у тым ліку:	
а) бота-валяльная фабрыка (Брэст)	86.6
б) швейная фабрыка «Атэлье мод» (Брэст)	110,7
в) абутковая фабрыка (Брэст)	123,8
4. Прадпрыемствы НК мясамалпрома	87,8
у тым ліку:	
а) мясакамбінат (Брэст)	115,6
б) Аблмасалпромтрэст (Брэст)	32,9
5. Прадпрыемствы НК харчпрома	122,9
у тым ліку:	
а) хлебакамбінат (Брэст)	91,1
б) водачны завод (Брэст)	145,8
в) піваварны завод (Брэст)	139,1
6. Аблмногапромсаюз	98,7
7. Абллесдрэўхімсаюз	115,3
8. Аблкаапінсаюз	90,3

Абласное статыстычнае ўпраўленне

АДКРЫЦЦЁ ЛЕТНЯГА СЕЗОНА У «АРТЭКУ»

13 мая вечарам ва ўсесаюзным санаторным піонерскім лагеры «Артэк» імені В. М. Молатава быў урачыста падняты сцяг. Адкрыўся летні сезон. На гэтым прыгожым курорце адпачываюць 700 рэбят. Сярод іх — дзеці працоўных Латвіі, Літвы і Эстоніі. Штомесячна тут будуць адпачываць тысячы малалых грамадзян Совецкага Саюза.

Клопаты аб ураджаі

Пасевы — наша багацце. Гэта добра ўсвоіў кожны член калгаса імені 17 верасня, Поразаўскага раёна. І таму з любоўю, клапатліва працуем мы на нашай калектыўнай зямлі. Сяўбу зерневых закончылі. План пасева асобных культур перавыканалі. Аўса пасеялі больш на пяць гектараў, перавыканалі план сяўбы ільну. Усю ўвагу звяртаем зараз па пасадку бульбы. Па плану пад пасадку бульбы адведзена 50 гектараў. Усю гэту плошчу добра падрыхтавалі, угноілі, закультывіравалі. На поле вывезена 730 вазоў кампосту.

На ўгноенай глебе пасевы і зерневыя культуры. Глеба пад авёс угноена мінеральнымі ўгнаеннямі.

У гэтым годзе мы змаглі поўнасцю захавалі ад марозаў пасеку пчол. З 41 калоды прапала толькі адна. Многа абяцае нам малады сад у 300 дрэў.

Любоўна калгаснікі расшыраюць сваю калектыўную гаспадарку, павялічваюць яе багацці, памятаючы, што гэта шлях да заможнага жыцця.

В. Шкулепа.

План не выконваюць, а гаручае перавыдаткоўваюць

Поразаўская машынна-трактарная станцыя дрэнна спраўляецца з выкананнем плана веснавых трактарных работ. Прычынай гэтаму з'яўляюцца частыя паломкі і аварыі трактароў.

З першых дзён выхаду на палявыя работы быў выведзен са строю трактар ХТЗ № 5. Не так даўно, з прычыны паломкі, прастаялі пяць дзён без работы два трактары.

На становішчу на 10 мая машынна-трактарная станцыя выканала план веснавых трактарных работ на 54,5 процанта, а перавыдатак гаручага за гэты час склаў 667 кілаграмаў.

У машынна-трактарнай станцыі ёсць усе ўмовы працаваць значна лепш. Аб гэтым сведчыць добрая работа перадавых трактарыстаў. Напрыклад, трактарыст Іван Русак штодзённа перавыконвае норму выпрацоўкі і з часу выхаду ў поле зэканоміў 57 кілаграмаў гаручага. Трактарыст Якута таксама значна перавыконвае нормы і зэканоміў 28 кілаграмаў гаручага.

Кіраўнікі машынна-трактарнай станцыі дрэнную работу трактараў тлумачаць неспрыяючым надвор'ем. Аднак сапраўдная прычына ў тым, што ў трактарных брыгадах вельмі дрэнна арганізавана праца, сярод трактарыстаў не разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва за выкананне і перавыкананне норм выпрацовак і максімальнае выкарыстанне ўсяго трактарнага парка на веснавых палявых работах.

Марозаў.

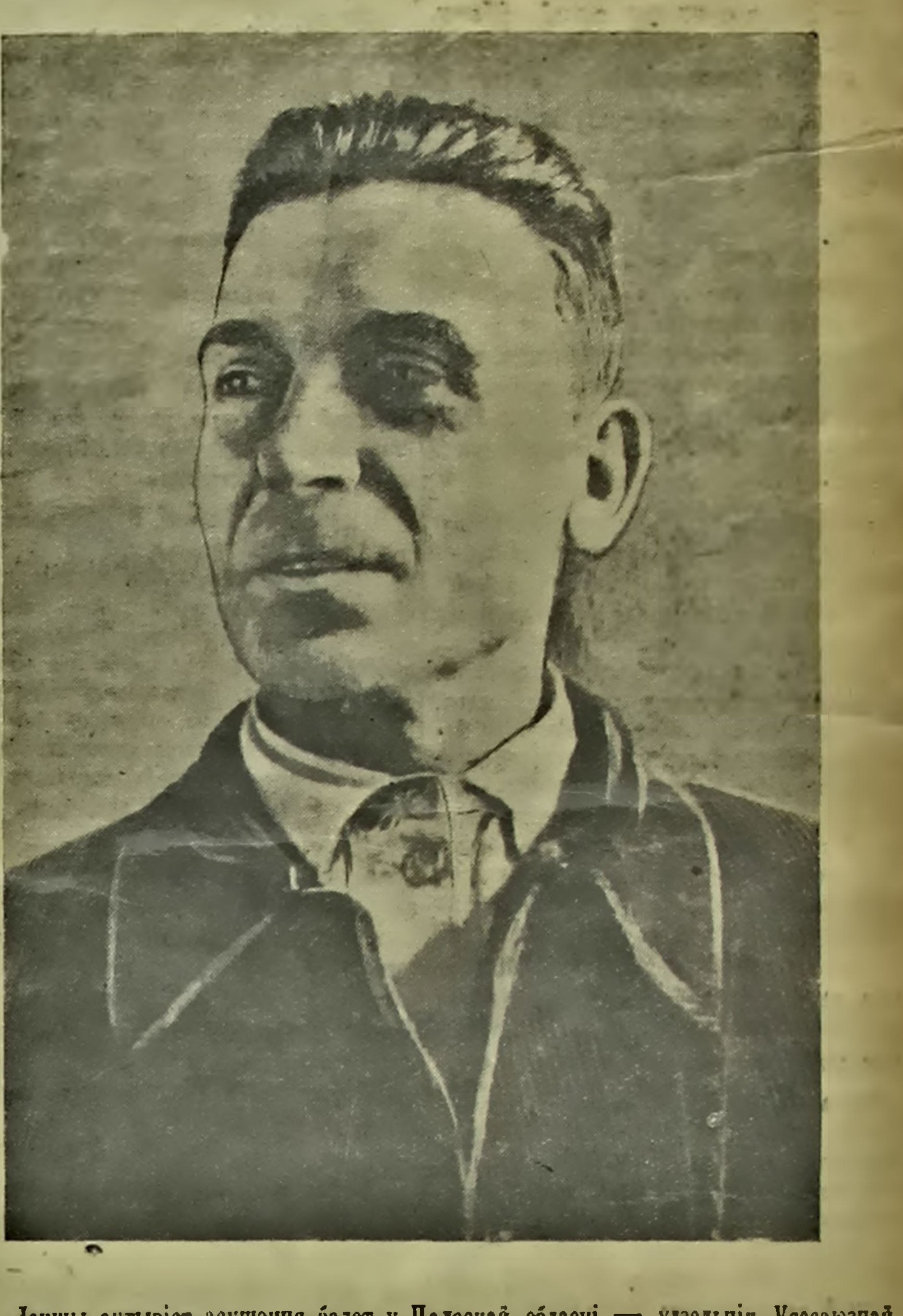

Лепшы актывіст асушэння балот у Палескай вобласці — удзельнік Усесаюзнай сельгасвыстаўкі 1941 г., калгаснік сельгасарцелі «Новы свет», Окцябрскага раёна, Нікалай Андрэевіч Смаглюк. Фота І. Шышко (БЕЛТА).

ЗАКАНЧВАЮЦЬ СЯЎБУ

КОБРЫН. (Па тэлефону ад наш. кар.). Многія сельсоветы раёна заканчваюць сяўбу яравых. Краспалескі сельсовет яшчэ на 10 мая поўнасцю выканаў план сяўбы зерневых і на 89 процантаў усіх яравых культур. Набліжаецца да поўнага заканчэння сяўбы горсовет і Хідрынскі сельсовет, якія таксама закончылі сяўбу зерневых і больш як на 80 процантаў выканалі агульны план веснавой сяўбы.

Ва ўсіх сельсоветах і калгасах раёна праводзіцца масавая сяўба тэхнічных культур і пасадка бульбы. Па Ярэміцкаму сельсовету бульбы пасаджана 292 гектары, Стрыгаўскаму — 252 гектары.

КАЛГАСНІКІ БУДУЮЦЬ НОВЫЯ ДАМЫ

Калгасы Турткульскага раёна, Кара-Калпакскай АССР, будуюць упарадкаваныя пасёлкі. Сельгасарцель «Брычы намуна» пабудуе ў гэтым годзе 160 дамоў. 50 па 3—4 пакоі катэджаў ужо гатовы.

Вялікі пасёлак у 340 дамоў будуе калгас імені Молатава. Уздоўж шырокіх вуліц, абсаджаных дрэвамі і фруктовымі дрэвамі, ужо ўзвышаюцца 40 дамоў. У пасёлку разбіт парк— сад на 14 гектарах. У яго алеях пабудаван калгасны рэстаран, заканчваецца будаўніцтва чырвонай чайханы, бібліятэкі-чытальні, дзіцячай пляцоўкі. Парк радыёфіцыраван. (ТАСС).

МЕТЭАРЫТНЫ ДОЖДЖ У ДАНБАСЕ

У Маскву дастаўлены 5 метэарытаў, знойдзеных на тэрыторыі Мар'інскага раёна (Сталінская вобласць). Агульная вага знаходкі — 15 кілограмаў.

Некалькі раней былі абнаружаны 8 метэарытаў вагой у 90 кілограмаў. Паасобныя экземпляры важаць 19, 22 і 32 кілограмы. Яны ўпалі ў канцы 1938 года ў часе буйнага метэарытнага дажджа, які наглядаўся ва ўсёй Сталінскай вобласці.

Знаходка будзе дэманстравацца на адкрываемай у Маскоўскім планетарыі выстаўцы метэарытаў.

(ТАСС).

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ 37 СТРАЛКОВАЙ ДЫВІЗІІ ОРДЭНАМ ЧЫРВОНАГА СЦЯГА

У азнаменаванне дваццацігоддзя 37 стралковай дывізіі, за мужнасць і адвагу, праяўленыя ў баях з ворагамі совецкага народа, і выдатныя поспехі ў баявой і палітычнай надрыхтоўцы ўзнагародзіць 37 стралковую дывізію **ордэнам Чырвонага Сцяга.**

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль. 14 мая 1941 года.

У АКАДЭМІІ НАВУК СССР

МАЛЫ ТАЛКОВЫ СЛОЎНІК РУСКАЙ МОВЫ

Прэзідыум Акадэміі навук СССР заслухаў 13 мая паведамленне акадэміка І. І. Мешчанінава аб «Малым талковым слоўніку рускай літаратурнай мовы». Адпатомнае выданне ўключае 40—45 тысяч слоў, неабходныя граматычныя ілюстрацыі і г. д.

Прэзідыум Акадэміі навук зацвердзіў рэдакцыйную калегію слоўніка на чале з членам - карэспандэнтам Акадэміі прафесарам Д. Н. Ушаковым.

ВЫВУЧЭННЕ КАСМІЧНЫХ ПРАМЕННЯЎ

У бліжэйшы час на Памір выязджае брыгада навуковых работнікаў Фізіка-тэхнічнага інстытута і фізічнага інстытута Акадэміі навук СССР. На працягу 2 — 3 месяцаў яна будзе вывучаць касмічныя праменні на вышыні да 6 тысяч метраў.

Брыгаду ўзначальвае лаўрэат Сталінскай прэміі член-карэспандэнт Акадэміі навук А. А. Аліханаў.

ГРАМАТА ЗА ЗНАХОДКУ МЕТЭАРЫТАЎ

Прэзідыум Акадэміі навук СССР устанавіў асобую грамату Акадэміі навук, выдаваемую за знаходку метэарытаў. Грамата будзе мець подпісы прэзідэнта Акадэміі і старшыні Камітэта па метэарытах Акадэміі навук СССР.

Па Совецкай краіне

Навуковы работнік Усесаюзнага інстытута балотнай гаспадаркі (Мінск) Н. С. Ігнатовіч сканструіраваў навесную машыну для механізацыі работ на будаўніцтву кратавога дрэнажа на бясшнятых, асушаемых тарфяніках. Выпрабаванне гэтай машыны на масавай меліярацыі ў 1940 годзе, у калгасе імені Беларускай Асобай Ваеннай Акругі і соўгасе імені 10-годдзя БССР (Любанскі раён, Мінскай вобласці), далі добрыя рэзультаты. Кротмашына прынята Наркамземам БССР да серыйнага выпуску.

На здымку тав. Ігнатовіч ля кротмашыны.

Фота А. Нанькова. (БЕЛТА).

НОВЫЯ ЗАВОДЫ БУДАЎНІЧЫХ МАТЭРЫЯЛАЎ

Прамысловасць будматэрыялаў БССР папаўняецца новымі прадпрыемствамі. У Столінскім раёне Пінскай вобласці на базе горынскіх месцараджэнняў тугаплаўкіх глін будуецца першы ў рэспубліцы завод па выпрабу агнетрывалай цэглы. Яго магутнасць—2 млн. цаглін у год. Тут упершыню будзе таксама арганізавана вытворчасць агнетрывалай пасуды. Завод павінен уступіць у строй у ліпені. Кошт будаўніцтва — каля 1 мільёна рублёў.

К канцу года ў Брэсцкай вобласці павінен быць гатоў вапнавы завод магутнасцю ў 8 — 10 тыс. тон. вапны ў год. Сыравінай базай для яго будуць служыць месцараджэнні паблізу ад Картуз-Бярозы. Гродненскі цагельны завод, дзе фармоўка цэглы праводзіцца ўручную, упершыню ў заходніх абласцях пераводзіцца часткова на круглагадовую работу. Тут намечана пабудова штучнай сушылкі.

На цагельных заводах Беларусі ідзе вялікая работа па расшырэнню сушыльнай плошчы на 27 мільёнаў цаглін у год.

12 НОВЫХ ШКОЛ ФАБРЫЧНА - ЗАВОДСКАГА АБУЧЭННЯ

Праведзена размеркаванне 10 тысяч выпускнікоў школ фабрычна-заводскага абучэння Беларускай ССР. 2.393 плотнікі, штукатуры, каменшчыкі, арматуршчыкі накіроўваюцца ў вугальную прамысловасць Саюза, дзе будуць працаваць на будаўніцтве шахт. Значная колькасць выпускнікоў — 2.785 чалавек паедуць на будоўлі Саюза і Беларусі. 1.080 чалавек астаюцца працаваць на чыгунках БССР. У распараджэнне Наркамлеса Саюза накіроўваецца 495 чалавек. У бліжэйшыя дні Упраўленне працоўных рэзерваў пры СНК БССР атрымае атэстаты для выпускнікоў.

Пачынаецца падрыхтоўка да новага набору. У школы ФЗА будзе прынята 12 тысяч чалавек — на 2 тыс. больш чым у мінулым годзе. Адкрываецца 12 новых школ у Мінску, Пінску, Баранавічах, у Вілейскай вобласці і т. д.

ПРАМЫСЛОВАЯ ВЫТВОРЧАСЦЬ СУЛЬФАЗОЛА

За апошні час побач з сульфідынам шырокую славу ў медыцыне набыў выключна каштоўны прэпарат — сульфазол. Ён паспяхова прымяняецца пры лячэнні крупознага васпалення лёгкіх, менінгіта і іншых захворванняў. Зараз на заводах асвойваецца прамысловая вытворчасць гэтага прэпарата. Каля 300 кілограмаў сульфазола ўжо выпусціў завод Акрыхін. Пушчана ўстаноўка на Алкалоідным заводзе, якая ў бліжэйшыя дні дасць першую прадукцыю.

На працягу года гэтыя прадпрыемствы выпусцяць каля 8 тон каштоўнага прэпарата.

У Маскву звярнулася высокашыротная экспедыцыя самалёта «СССР Н-169» палярнага лётчыка ордэнаносца І. І. Чэравічнага.

На ільдзіне № 2. Магнітолаг-астраном М. Е. Астрэкін вызначае местазнаходжанне лагера.

Фота Камандзіра самалёта СССР «Н-169». І Чэравічнага Фотахроніка ТАСС.

КОМСАМОЛЬСКАЕ ЖЫЦЦЁ

КОМСАМОЛ У БАРАЦЬБЕ ЗА ВЫСОКУЮ ПАСПЯХОВАСЦЬ

У кабінет намесніка дырэктара вучылішча па палітчасці ўвайшоў рослы, моцна складзены юнак і, прывітаўшыся, загаварыў:

— Хачу запісацца ў гурток мастакоў пры абласным Доме народнай творчасці. Як гэта мне зрабіць?

— Мастаком жадаеш стаць? Што-ж, справа нядрэнная, запішыся. А вучобе тваёй гэта не перашкодзіць?

— Не, — горача адказаў юнак, — я буду старацца далей вучыцца яшчэ лепш.

— Праўда, Краўчанка, за апошні час ты многа падцягнуўся. Толькі на гэтым не супакойвайся, вучыся лепш, дабівайся выдатных адзнак.

Намеснік дырэктара па палітчасці тав. Сташкевіч растлумачыў вучню, што неабходна зрабіць, каб запісацца ў гурток мастакоў пры Доме народнай творчасці. Задаволены юнак па ваеннаму павярнуўся і вышаў.

— Добры вучань, — сказаў Сташкевіч, — зараз вучыцца стаў многа лепш і дысцыпліна прыкметна палепшылася. А раней нямала ўвагі мы аддавалі яму. Краўчанка быў недысцыплінаваным вучнем. Майстры і выкладчыкі на яго часта скардзіліся. Хадзіў Краўчанка, куды яму ўздумаецца, ні ў каго не пытаючыся дазволу. Ім занялiся нашы комсамольцы. Сакратар комсамольскай арганізацыі тав. Доўбня многа ўдзяліў увагі яго выхаванню. Краўчанка пачаў прыкметна перавыхоўвацца, больш стаў удзяляць увагі вучобе. Прыкметна стала павышацца і дысцыпліна. Цяпер на яго ўжо не скардзяцца. Есць падзея, што ён хутка стане выдатнікам. Краўчанка — гэта адзін з вучняў рамесленага вучылішча № 6, якому комсамольская арганізацыя дапамагла стаць на правільны шлях.

Дрэнна вучыўся вучань Рамановіч. Бывала ўсе на запятках, а Рамановіча няма. Шукаюць яго ў інтэрнаце, у майстэрні, а яго і след прастыў—кудысці збег, зрабіў самавольную адлучку. Ніякія заўвагі на яго не дзейнічалі. Рамановіч лічыўся самым горшым вучнем у школе. Ён грубіў майстрам і выкладчыкам. Комсамольцы і гэтага юнака перавыхоўваюць. Да Рамановіча былі прымацаваны два лепшых комсамольцы Сідараў і Семікаленаў. Яны падружыліся з Рамановічам, аказалі свой уплыў на гэтага юнака. Ён з кожным днём прыкметна мяняецца — акуратна наведвае запяткі, перастаў самавольна адлучацца з вучылішча.

У рамесленым вучылішчы № 6 вучацца 350 юнакоў. Яны рыхтуюцца стаць кваліфікаванымі слесарамі, токарамі, кавалямі і сталярамі. Пяць месяцаў таму назад у вучылішчы пачаліся запяткі. За гэты час дасягнута многае. Вучні пастойліва аваладваюць той спецыяльнасцю, якую яны выбралі пры паступленні ў вучылішча. Толькі пяць вучняў маюць дрэнныя адзнакі па вучобе і дысцыпліне. У вучылішчы 58 выдатнікаў вучобы. 150 вучняў маюць добрыя адзнакі і 137 пасрэдныя. Паспяховасць і дысцыпліна вучняў з кожным днём павялічваецца. Калі ў першай чвэрці навучальнага года яна складала 88,3 процанта, то ў сакавіку і красавіку ўзрасла да 98,6 процанта.

Комсамольская праслойка ў вучылішчы яшчэ невялікая — 25 чалавек. Але комсамольцы адчуваюцца, як вялікая сіла. Яны паказваюць прыклад у вучобе і дысцыпліне. Сярод комсамольцаў 8 выдатнікаў, 15 маюць добрыя адзнакі і толькі 2 пасрэдныя. Недысцыплінаваных і не выконваючых вытворчыя нормы сярод комсамольцаў няма.

Калектыў вучылішча № 6 спаборнічае з вучылішчам № 11. Вучні абавязаліся вучыцца добра і выдатна, беражліва адносіцца да соцыялістычнай маёмасці. Перадавое месца ў гэтым спаборніцтве належыць комсамольцам, якія змагаюцца за стопроцантнае выкананне абавязацельстваў, паказваюць асабісты прыклад астатнім вучням.

Вучань-токар Доўбня Владзімір—выдатнік вучобы і дысцыпліны. Ён бліскуча авалодвае такарнай справай, самастойна выконвае многія складаныя работы і перавыконвае вытворчыя нормы. На абточку шасцяронкі для такарнага варштата даецца па норме 12 гадзін, а Доўбня выконвае гэту работу за 8, забяспечваючы высокую якасць прадукцыі. Ён, як сакратар комсамольскай арганізацыі вучылішча, праводзіць значную выхаваўчую работу сярод будучага папаўнення рабочага класа. У такарнай групе, дзе працуе тав. Доўбня, ёсць яшчэ 6 комсамольцаў. Сярод іх няма ні аднаго адстаючага.

Вучань-токар Сідараў Владзімір — комсамолец. Ён самастойна выконвае такія работы, якія выконваюць токары пятага разрада. Тав. Сідараў прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці вучылішча. Ён намеснік рэдактара насценгазеты «За выдатную вучобу». Насценгазета добра афармляецца і рэгулярна выходзіць два разы ў месяц. Яна дапамагае падцягваць адстаючых, вучыць, як трэба працаваць над сабой каб лепш і хутчэй авалодваць сваёй справай.

Комсамолец тав. Саломенік Іван — вучань слясарнай групы—нядаўна сам зрабіў ручныя ціскі. Вучань - слесар Касавец Фёдар зрабіў універсальныя машцёрскія пласкагубцы. Такую работу выконваюць слесары 7 разраду. Па норме на выраб гэтых пласкагубцаў даецца 90 гадзін, а Касавец зрабіў іх за 86 гадзін. Работу выканаў выдатна.

Такіх прыкладаў можна прывесці многа. З іх ясна відаць, што большасць вучняў ужо самастойна выконваюць розныя складаныя работы.

У вучылішчы комсамольцы праводзяць вялікую палітмасавую работу. Кожны з іх прымацаван да асобнай групы вучняў, дзе сістэматычна праводзіць калектыўныя чыткі газет, гутаркі. Уся гэта работа строга прадугледжана планам партыйнай арганізацыі вучылішча.

Актыўны ўдзел прымаюць комсамольцы ў абаронна-фізкультурнай рабоце. Многія з іх, як Саломенік, Сідараў, Доўбня і іншыя, маюць па два абаронных значкі. 163 вучні здалі нормы на значок ППХА першай ступені і 8 —другой ступені. У большасці комсамольцы самі працуюць інструктарамі і рыхтуюць 80 значкістаў ППХА першай ступені. На значок ГСА нормы здалі 96 вучняў. Зараз рыхтуюцца да здачы дзве новыя групы. Сістэматычна займаюцца дзве групы юных варашылаўскіх стралкоў. 280 вучняў рыхтуюцца да здачы норм на значок «Гатоў да працы і абароны». Многія з іх здалі зімовыя нормы і частку летніх.

Пры школе створан гурток «Освод», у ім займаецца 180 вучняў. Яны рыхтуюцца да здачы норм на значок «Марак і спасацель». Сістэматычна трэніруюцца валейбольныя, футбольныя і баскетбольныя каманды. Комсамольцы і многія з несаюзнай моладзі прымалі актыўны ўдзел у лыжным кросе імені XXIII гадавіны РСЧА. У гэтым кросе вучылішча заняло першае месца і атрымала грамату ад гаркома комсамола.

Пры падвядзенні вынікаў соцыялістычнага спаборніцтва за першую чвэрць навучальнага года першае месца ў вучылішчы па ўсіх паказчыках мела другая сталярная група. Ёй уручан чырвоны пераходны сцяг вучылішча. Многія вучні гэтай групы за высокую паспяховасць па вучобе і дысцыплінаванасць занесены на дошку пачота, прэміраваны, атрымалі падзяку ад дырэкцыі вучылішча. Майстар групы тав. Властоўскі за добрую работу прэміраван грашыма ў суме 150 рублёў. Другое месца заняла першая сталярная група майстра тав. Квачак.

Многія вучні і іншых груп таксама занесены на дошку пачота, прэміраваны, атрымалі падзяку.

У выніку добрай пастаноўкі палітмасавай работы больш чатырох дзесяткаў лепшых вучняў — выдатнікаў вучобы і дысцыпліны рыхтуюцца да ўступлення ў рады комсамола. З гэтай колькасці 16 вучняў ужо падалі заявы, астатнія вывучаюць статут ВЛКСМ. У ліку рыхтуючыхся да ўступлення ў комсамол выдатнікі вучобы т. т. Касавец, Кухарук, Шыбун, Мелепчук, Лапчук. Шайда і многія другія.

Згодна распараджэння Галоўнага ўпраўлення працоўных рэзерваў пры СНК СССР вучылішча прыняло розных дзяржаўных заказаў на 28 тысяч рублёў. Гэтыя заказы амаль поўнасцю выкананы. У сувязі з выкананнем заказаў тыя вучні, якія добра вучацца, самастойна выконваюць многія работы за сакавік і красавік атрымалі зарплату.

Гэта мерапрыемства выклікала вялікі вытворчы і палітычны ўздым сярод вучняў. Яны сталі лепш вучыцца, імкнуцца хутчэй авалодаць тэхнікай вытворчасці.

Колькі радасці і гордасці было ў тых вучняў, якія першымі атрымалі зарплату! Яны былі задаволены тым, што з'яўляюцца маладымі грамадзянамі краіны соцыялізма, дзе чалавек — самы каштоўны капітал.

— Як мне не радавацца, — гаварыў вучань выдатнік Лапчук Нікалай,—калі мяне не толькі вучаць, кормяць і адзяваюць, але і грошы плоцяць. Нічога падобнага нельга знайсці ў капіталістычных краінах. Такія магчымасці ёсць толькі ў нашай краіне, краіне соцыялізма.

У адказ на вялікія і штодзённыя клопаты савецкай улады і комуністычнай партыі вучні 6-го рамесленага вучылішча абавязаліся яшчэ лепш вучыцца і заняць першае месца сярод рамесленых вучылішч БССР па вучобе і дысцыпліне

А. Кудрын.

У партыйным кабінеце Н-скай часці Зах АВА. За вывучэннем VIII раздзела «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» старшы лейтэнант В. А. Міцук і нам. палітрука В. А. Кіба.

(Фота БЕЛТА).

Антырэлігійная лекцыя

Днямі ў падраздзяленнях і ў клубе Н-скага чырвонасцяжнага пагранічнага атрада для байцоў, камандзіраў і іх сямей была прачытана лекцыя на тэму «Царква і шпіянаж» лектарам Цэнтральнага Дома Чырвонай Арміі тав. Кандыдавым.

У сваёй лекцыі лектар паказаў контррэволюцыйную дзейнасць папоў, ксяндзоў і равінаў, прывёў многа цікавых фактаў, якія разаблачаюць контррэволюцыйную, шпіёнскую работу царквы — прыслугі эксплаатарскага ладу.

Асабліва добра запамяталіся два факты. Маці аднаго рабочага звярнулася да папа. Поп пачаў распытваць, на якім заводзе яна працуе, колькі там рабочых і г. д. Даведаўшыся, што яе сын на авіяцыйным заводзе, поп імкнуўся даведацца, колькі завод выпускае самалётаў і інш. Але жанчына не распалагала паўнымі данымі і не магла расказаць папу. Тады ён прапанаваў ёй украсці ў сына дакументы і прынесці іх яму. Авіся, будучы цёмнай жанчынай, украла ў сына дакументы і аднесла папу. Па гэтых дакументах поп імкнуўся пранікнуць на завод, але быў своечасова разаблачон органамі НКВД.

Другі выпадак, калі калгасны вартаўнік Ефім Лукашэвіч затрымаў дзьякана-шпіёна, які спрабаваў перайсці за граніцу.

На гэтых і другіх прыкладах лектар пераканаўча паказаў, што папы — шпіёны, папы — сышчыкі, папы — шкоднікі. Яны хітра плятуць сваю павуціну вакол менш свядомых людзей, закрываючы ім вочы рэлігійным туманам. Адсталыя грамадзяне часам падаюцца гэтаму абману.

Вялікае значэнне для разаблачэння царкоўнага абману адыграла прывезеная лектарам з Масквы выстаўка на тэму: «Рэакцыйная роля царквы ў заходніх абласцях Беларусі і Украіны».

Багацце матэрыялу, яго ўмелы падбор і расстаноўка зрабілі выстаўку цікавай і карыснай. Тут-жа на выстаўцы прыведзены выказванні Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна, якія разаблачаюць рэлігію, як «ланцугі, авітыя кветкамі».

Добра запамяталіся плакаты «Каралева кароны польскай» і партрэт, адлюстроўваючы транспартыроўку на неба ангеламі памёршага польскага салдата.

Побач з усім гэтым мы сустрэлі карціну, якая паказвае пачатак новага жыцця — польскі селянін цалуецца з чырвоным воінам краіны Советаў.

Лекцыя і выстаўка яшчэ больш нагляднa паказалі нам подлую работу царкоўных служкаў.

М. Пармон

НА ЗДЫМКУ: стаханаўка Брэсцкага дэпо тав. Гуліч Е. І., якая працуе на 3-х станках і выконвае нормы выпрацоўкі на 190%.

Фота Эйдэльмана

„ПІОНЕР ПАВЕЛ МАРОЗАЎ"

За 50 вёрст ад бліжэйшага горада знаходзілася глухое сяло Герасімаўка. «Мы ў тайзе за балотам, як за сцяной жывём», — размаўлялі кулакі. Яны не без падставы лічылі сябе гаспадарамі сялення. Старшыня сельсовета Трафім Марозаў — горкі п'яніца, быў па руках і нагах звязан з імі куцяжамі і цёмнымі справамі. Але знайшліся ў вёсцы сілы смела ўступіўшыя ў бой з кулацтвам. Адной з гэтых сіл былі піонеры на чале якіх ішоў Паўлік Марозаў. Цёмнай ноччу, даведаўшыся, што бацька яго праступнік, здрадзіўшы совецкай уладзе, Паўлік расказаў пастаўніцы-комсамолцы. Старшыня сельсовета — Трафім Марозаў, мой бацька прадае сасланым кулакам даведкі аб тым, што яны з'яўляюцца беднякамі сяла Герасімаўкі. Ён праступнік. Яго трэба аддаць суду.

І на судзе сваім смелым і чэсным расказам Паўлік разбіў усе ілжывыя хітрыкі Трафіма. Тут тварам да твару сутыкнуліся дзве праўды: звярыная «праўда» — старага свету, дазваляючая абманваць, грабіць, хлусіць у мэтах захавання свайго жыцця і праўда новага чалавека, ставячая вышэй усяго — мужнасць і чэснасць. Яшчэ не змоўк голас суддзі, зачытваючага прыгавор, як ззаду прагучэў голас дзеда Мароза — бацькі Трафіма: «Але, мы сваёй праўды не ўступім! Паглядзім, хто каго!» Аднак гераізм Паўліка Марозава захоўваўся ў яго велізарнай сіле, волі, у незвычайнай чэснасці. Паўлік не спалохаўся злой пагрозы дзеда, ён не адступіў ад сваёй праўды. Паўлік цвёрда стаяў на сваіх пазіцыях. Адкрытая, кіпучая ненавісць кулакоў акружыла Паўліка. Яны ўсяляк імкнуліся, каб знішчыць яго.

«И однажды в тихий вечер летний,
В тихий час, когда не дрогнет лист,
Из тайги с братишкой малолетним,
Не вернулся «Паша — коммунист».
Поднимал расцвет зарницы знамя,
От большого тракта в стороне
Был убит Морозов кулаками
Был в тайге зарезан пионер».

Зверскае забойства было зроблена ў тайзе над двума братамі піонерамі Паўлам і 8-гадовым Федзем. Праступленне было зроблена дзедам, бабкай, Арсенем і Данілай. Усё насельніцтва Герасімаўкі накіравалася на пошукі зніклых Паўла і Федзі. Трупы двух братоў былі знойдзены. Забойцаў арыштавалі і расстралялі. Кулацтва праліквідавалася.

«И к убийцам ненависть утроив,
Потеряв бойца в своих рядах,
Про дела погибшего героя,
Не забыть ребятам никогда».

Так заканчваецца спектакль «Піонер Павел Марозаў» у пастаноўцы Брэсцкага Дома піонераў і школьнікаў.

Спектакль пастаўлен мастацкім кіраўніком С. Д. Квіцінскім цікава і захапляючы. Спектакль пераканаўчы, ад яго вее сапраўдным рэалізмам, праўдай.

Гледачы з вялікай увагай сочаць за ігрой на сцэне. Многа рэжысерскага астразум'я ўкладзена ў спектакль. Асабліва вялікае ўражанне пакідае сцэна ў тайзе, калі адбываецца зверскае забойства над двума братамі. З хваляваннем і прастатой іграе Віктар Лешчынскі ролю Паўліка. Паўлік просты, звычайны сялянскі хлопчык нічым не выдзяляючыйся сярод сваіх равеснікаў, так трактуе яго пастаноўшчык і так даносіць яго выканаўца.

Моцны, незабыўны вобраз пакідае Самуіл Монхайт у ролі бацькі — Трафіма Марозава. Бабка — Раіса Трухан, дзед — Пётр Кенчыкаў, Арсеній — Еўгеній Лаўрынчаў, — бліскуча даносяць асмысленыя, прадуманыя да канца адмоўныя вобразы. З вялікай цеплынёй, з шчырым пачуццём іграюць: маці Паўліка — Лося Мішчэліна, і настаўніцу — Аля Лімоннікава. Бліскуча вядуць свае ролі сялянскіх дзяцей-піонераў: Яша — Валодзя Салавей, Сёма — Майсей Ліпніцкі, Каця — Тоня Засухіна і другія.

Спектакль хвалюе, выклікае гарачую ненавісць да ворагаў, ён мае вялікае выхаваўчае значэнне.

«Ворагі па класу забілі Паўла Марозава, але памяць аб ім не павінна знікнуць» — пісаў Максім Горкі.

Спектакль адлюстроўвае перад намі трагічную гісторыю гібелі гэтага маленькага героя. Даную пастаноўку магчыма лічыць вялікай перамогай у рабоце драматычнага калектыва Брэсцкага Дома піонераў.

С. Глебаў.

ІСПЫТЫ Ў ШКОЛАХ ФЗА

15 мая пачаліся іспыты ў школах ФЗА. Іспыты з'явяцца праверкай і падвядзеннем вынікаў вучобы і работы вучняў, пакажуць, чаму яны навучыліся за пяць з паловай месяцаў, як працавалі паасобныя інструктары і школа ў цэлым.

Актыўна праходзіла падрыхтоўка да іспытаў у Гайнаўскай школе ФЗА. Зацверджана камісія па правядзенню іспытаў. У яе ўвайшлі дырэктар школы Корхаў, загадчык вытворчасці Смактуновіч і дырэктар лесазавода імені Варашылава тав. Васіленка. Камісія загадзя падрыхтавала для кожнага вучня праверачныя работы.

Напярэдадні падрыхтоўкі да іспытаў усе вучні спаборнічалі за найлепшую падрыхтоўку да іх. Многія, уключыўшыся ў соцспаборніцтва, змагаліся за тое, каб толькі на выдатна выконваць заданні, атрымаць пры выпуску 6— 7 разрады.

Апошнія работы вучняў Магера, Чэрапенка і другіх гавораць аб тым, што яны пры жаданні і ўважлівай рабоце могуць атрымаць на іспытах 7 разрад кваліфікаванага рабочага па сваіх спецыяльнасцях.

Пры азнаямленні з раней выконваемымі работамі камісія устанавіла, што частка лепшых выдатнікаў зможа атрымаць на іспытах не ніжэй сёмага разрада. 30 процантаў вучняў—6 разрад, 50 процантаў—пяты і астатнія ніжэйшыя разрады.

Вынікі за красавік паказалі, што папярэдняму 9 група (майстар тав. Душко) трымае першынства па вучобе і рабоце. Тут большасць вучняў — выдатнікі.

Падрыхтавана сустракае іспыты Белавежская школа ФЗА будаўнікоў. У выніку шырока разгарнуўшагася перадмайскага соцспаборніцтва за красавік 50 процантаў усіх вучняў атрымалі выдатныя адзнакі, 30 процантаў добрыя, астатнія — пасрэдныя.

За пяць з паловай месяцаў 150 вучняў школы правялі работ на 55 тысяч рублёў. Яны пабудавалі за кароткі тэрмін вялікую сталовую і інтэрнат для ўпоў арганізаванай Чарлянскай школы ФЗА лясной прамысловасці і рад дробных пабудоў.

Зараз вучні пачалі будаваць для сваёй школы новую сталовую і майстэрню. На аснове таго, як хто будзе працаваць на гэтых будоўлях, вучням будуць выстаўлены адзнакі. Акрамя таго, для больш дасканалага выяўлення ведаў вучняў і ўстанаўлення кваліфікацыйнага разрада некаторым з іх будуць даны дадатковыя заданні па прыгатаванню розных будаўнічых дэталяў.

Хутка закончацца іспыты. Будаўнічая прамысловасць краіны атрымае новае папаўненне з Гайнаўскай і Белавежскай школ ФЗА—550 кваліфікаваных рабочых.

Ф. Нікіфараў.

А. М. ГОРКІ

Гаротнік Павел

(УРЫВАК З НЕВЫДАНАЙ АПОВЕСЦІ)

Аповесць «Гаротнік Павел» напісана А. М. Горкім у 1894 годзе і з'яўляецца першым буйным творам вялікага рускага пісьменніка. Аповесць ніколі не выдавалася асобнай кнігай і не ўваходзіла ні ў адзін са збораў твораў Горкага.

У 1894 годзе «Гаротнік Павел» друкаваўся ў радзе нумароў ніжнегародскай газеты «Волгарь». Да апошніх дзён аповесць аставалася невядомай шырокім кругам чытачоў.

У аповесці «Гаротнік Павел» расказваецца аб цяжкай долі падкідыша Паўла (Панькі), усімі ганімага і пагарджанага. Падкідыша прытуліў у сябе будачнік Арэфій. Пазбавіўшыся пазней свайго прыёмнага бацькі (Арэфій вар'яцее), Павел ідзе «у людзі». Пісьменнік дае яркія вобразы людзей, з якімі Павел сутыкаецца на сваім жыццёвым шляху.

Аповесць «Гаротнік Павел» друкуецца у № 4 журнала «Новый мир».

Вось яму ўжо дзевяты год. Ён не вялік ростам, вельмі рабы, нязграбны, маўклівы, і вочы яго не па-дзяцінску халодны і разумны. Яны з Арэфіем выдатна разумеюць адзін аднаго, і таму маўчанне кожнага больш або менш красамоўна гаворыць другому. Панька вучыцца грамаце ў Арэфія. Была зроблена спроба хадзіць у прыходскае вучылішча, але яна скончылася сумна. Панька не вынярпеў больш дзесяці дзён адносін да сябе таварышоў па школе і па аддзінацаты, разбуджаны Арэфіем словамі «уставай, час у школу», узняў галаву з падушкі і, пільна пагледзеўшы ў твар Арэфію запаленымі ад бяссоннай начы вачамі, прагаварыў першую з дня свайго нараджэння доўгую прамову:

— Не пайду я больш туды, хоць утапі. Горш сабакі паршывай я там. Толькі і зову, што крапіўнік, падкідыш, рабы чорт. Не пайду, як хоп. Дома я лепш буду. Не люблю іх я, нікога не люблю. Заўсёды буду біцца з імі. Трэцяга дня нос расквасіў настаўнікаву сыну, а настаўнік мяне на калені — на гадзіну цэлую. Яшчэ расквашу, усім расквашу, стаў — на! А калі мяне паб'юць, дык нічога, я маўчу, і на калені нікога не стаўляць. Не пайду я больш, як хоп!

Арэфій паглядзеў на рабы дзіцячы твар, цяпер яшчэ больш скавержаны злобай і абурэннем, і маўчаў, а калі Панька скончыў гаварыць і зноў з упартай і задзёрыстай мінай ткнуўся галавой у падушку, ён коратка, але так, што ў вокнах дрынгнулі сцёклы, бухнуў: «Не хадзі!..» І пры гэтым так унушальна паглядзеў у той бок, дзе было вучылішча, што Панька дрогнуў і захутаў галаву ў коўдру.

Больш аб школе не падымалася гутаркі, і вучэнне пайшло з грахом папалам дома. Панька вучыцца не любіў і садзіўся за кніжкі, як за цяжкую і непрыемную работу, а Арэфій, выкладаючы яму грамату, не мог, не гледзячы на сваё жаданне, ажывіць мёртвыя літары і словы.

Кожны дзень пасля чаю Панька з хмурым тварам знімаў з паліцы кніжкі, садзіўся за стол, абапёршыся локцямі аб калені, уцiскаў сваю галаву ў далоні і пачынаў ківацца ўзад і ўперад, управа і ўлева, пры гэтым бармочачы нешта вельмі няяснае і далёка не музыкальнае.

Адзіным рэзультатам гэтых прыёмаў было тое, што птушкі ў клетках спачатку змаўкалі і беспакойна пераглядаліся адна з другой, а потым раптам, па сігналу аднаго задорнага чыжа, зноў прымаліся свістаць і шчабятаць на розныя лады, нібы абураныя злосным намерам выбіць хлопчыка з цеснай каляі навуковых заняткаў. Яны ў гэтым быстра паспявалі.

Панька адрываў галаву ад кніг і пачынаў ціхенька падсвістваць спачатку аднаму чыжу, добраму певучу, потым некаторы час густым свістам дражніў снігіроў, затым падбухторваў шчыгля, свербячы адным нажом па абуху другога, і, нарэшце, калі ў будцы ўздымаўся неправдападобны гам, ён уставаў на лаўку і займаўся з шпаком.

Гэта рабілася так: у клетку прасоўвалася лучынка, і гэтай лучынкай шпак атрымліваў некалькі пстрычак па носе, што яго заўсёды прыводзіла ў вялікі непакой. Ён нельмі бязглузда прыгаў на адной назе па клетцы, хлопаючы крыламі і намагаючыся злавіць праклятую лучынку дзюбай. Рэдка ён дасягаў гэтага, і, калі дасягаў, то, патузаўшы яе, зноў пагружаўся ў скептычнае маўчанне, з якога яго ўжо не магла вывесці лучынка, а не дасягаючы, — агаляшаў будку, сваім свістам, які ад часу набываў усё больш і больш дэманстрацыйны характар.

На гэтым супакойваўся Панька і зноў садзіўся за кнігі, але ўжо не глядзеў у іх, а глядзеў прама перад сабой скрозь сцяну, і чым больш ён практыкаваўся ў гэтым, тым шырэй, глыбей і асмысленей станавіўся яго позірк. Аб чым ён думаў, ледзь ці было зразумела і яму самому. Ёсць думы без фізіяноміі і форм; гэта не перашкаджае ім быць цяжкімі і атручваючымі сэрца дачасным веданнем тых бакоў жыцця, не ведаць якія было-б вялікім шчасцем, калі-б не было трусасцю і не рабіла людзей неразумнымі.

І так, пад неўгамаванае шчабятанне птушак, Панька сядзеў гадзіны па дзве. Потым прыходзіў Арэфій і запытваў урок. Панька спакойна ўсаджваўся на лаўцы і, туга націскаючы пальцам на радкі ў кніжцы, выцiскаў з іх такія сентэнцыі:

— Пы-лой пы-ляць..:

— Пачакай! — спыняў яго Арэфій. — Павінна быць, не так гэта — І, прысоўваючы да сябе кніжку, варушыў губамі.— Не так! Ну-ка, яшчэ чытай.

— Пі-лой пы-ляць, а іголкай шыюць...

— Ну... Пі-лой-жа напісана... Што робяць пілой?

— Пілой? — падымаючы вочы да столі, меркаваў Панька. — Дровы піляць.

— Ну, вось бачыш! А ты чытаеш: пыляць; чай гэта іжо, а не еры.

— Дык тут-жа не напісана пра дровы.

Арэфій на некаторы час задумаўся аб тым, куды дзяваць дровы, якія перашкаджаюць уясненню навуковых звестак. Панька корчыўся і заяўляў:

— Я-ж ведаю ўсё гэта. Іголкай — шыюць, сякерай — рубяць, а пяром пішуць, а вось чытаць гэта не ўмею. Маленькія вельмі словы. І ўсе розныя.

Арэфій моўчкі меркаваў; гледзячы ў кніжку, прачытваў наіўнейшыя фразы і то сумняваўся ў іх развіваючым і навучаючым значэнні, то здзіўляўся вялікай мудрасці саставіцеля кніжкі, які, па яго думцы, падазраваў Паньку ў меркаванні, што пілой шыюць, а іголкай піляць.

У такім парадку і характары праходзіла гадзіна ўроку. Арэфій задаваў Паньку паўтарыць зады і яшчэ «ад гэтага месца да гэтага», і затым абодва, успацеўшыя ад навуковых твораў, садзіліся абедаць. Пасля абеда Арэфій клаўся спаць, а Паньку наказваў паглядваць і, «калі што», дык зараз-жа разбудзіць яго.

Панька апранаўся і выходзіў на вуліцу. З вуліцай ён жыў далёка не дружна. Яго маўклівы, хмурны характар не вабіў да яго сімпатый равеснікаў, а сам ён, тайком зайздросціўшы іх весялю і гульням, не рашаўся пайсці ім насустрач. Аднак было зроблена некалькі спроб завязаць прыязныя зносіны, але ўсе яны канчаліся чамусьці гамерычнымі дракамі і ўзаемным раззлаваннем. Панька не ўмеў захапляцца жывой чароўнасцю гульняў і да ўсяго адносіўся вельмі рассудачна і даросла, гэта ўтварала на ўсіх ахаладжваючае і непрыемнае ўражанне. Яго пазбягалі, нарэшце, ён гэта адчуваў.

А аднойчы выпаў такі выпадак: адправіліся ў лес за грыбамі. І Панька, які любіў лес, змякчаўшы яго і навяваўшы сваім меланхалічным шумам на яго душу многа цёплых і мяккіх дум, непрыкметна адбіўся ад таварышоў у бок. Вандруючы паміж дрэў і пільна аглядаючы зямлю, ён мурлыкаў песню, цешыўся цёплым і сакавітым пахам перагніўшага лісця, шорахам травы пад нагамі і бойкім жыццём букашак мурашоў. Здалёку да яго даносіліся галасы таварышоў.

— А дзе-ж падкідыш? — крыкнуў нехта.

— Вось вельмі патрэбна! Не згубіцца, не палохайся!

— Заўсёды надуты, як сыч, або як будачнік Арэфій...

— А можа будачнік і ёсць яго бацька?

І дзеці звонка засмяяліся.

Паньку стала холадна і цёмна ад гэтых фраз. Ён асцярожна пайшоў вон з лесу, адчуваючы сябе пакрыўджаным; але хутка гэта крыўда перайшла ў злосць. Яму захацелася адпомсціць, і ён адчуваў сябе ўправе зрабіць гэта.

Тады, выйдучы на край лесу, ён крыкнуў ва ўвесь голас тонам радасці і інтарэса:

— Эй, братцы, айда хутчэй! Што я знайшоў! — А калі да яго на голас выбеглі двое, ён кінуўся на іх і, адкалаціўшы абодвух, ушоў, суправаджаемы лаянкай і зняважкамі. Увесь час да самага горада яны ішлі ў воддалі ад яго і лаяліся, смяяліся над ім, баючыся падысці бліжэй, бо ён быў моцны, і ўступаць у адкрыты бой з ім было небяспечна, у чым ім не раз прыходзілася пераконвацца.

А Панька прышоў дадому і сумліва задумаўся аб чымсці. Арэфія не было дома, падыходзіў вечар, у будцы было цёмна і ціха. Цішыню парушалі толькі зыблік

20—МАЯ ПЕРШЫ ДЗЕНЬ ВЕСНАВЫХ ПРАВЕРАЧНЫХ ІСПЫТАЎ У ШКОЛАХ

Добра падрыхтуемся да іспытаў

20 мая ва ўсіх школах распачынаюцца веснавыя праверачныя іспыты. Пераводныя і выпускныя іспыты пакажуць фактычныя веды навучаючыхся і цвёрдасць засваення праграмнага матэрыялу, а таксама іх падрыхтаванасць для вучобы ў наступным, старэйшым класе. Іспыты таксама павінны будуць паказаць стыль работы школы і ўсяго педагагічнага калектыва на працягу навучальнага года.

Калектыў настаўнікаў Брэсцкай 4-й няпоўнай сярэдняй чыгуначнай школы ў гэтым навучальным годзе асаблівую ўвагу звяртаў на ўмацаванне дысцыпліны. На аснове гэтага і павышалася патрабавальнасць да навучаючыхся з боку педагогаў. Планавасць у рабоце дала нам магчымасць распачаць паўтарэнне пройдзенага матэрыялу спачатку трэцяй чвэрці па ўсіх прадметах, якое адбывалася паралельна з вывучэннем новага праграмнага матэрыялу.

У нашай школе зараз ужо закончаны ўсе падрыхтоўчыя работы да правядзення веснавых праверачных іспытаў. Складзен дакладны расклад іспытаў і кансультацый. Расклад складзен з такім разлікам, каб навучаючыеся змаглі падрыхтавацца да здачы іспытаў па наступнаму прадмету. Настаўнікі падрыхтавалі білеты. Сярод навучаючыхся і іх бацькоў праведзены гутаркі аб парадку правядзення іспытаў. Класы ўжо ўключыліся ў сацыялістычнае спаборніцтва на лепшую падрыхтоўку да іспытаў і лепшае заканчэнне навучальнага года.

На аснове агульнага ўздыму сацыялістычнага спаборніцтва паміж навучаючыміся мы паспяхова правядзем веснавыя праверачныя іспыты ў сваёй школе.

П. Шыбірын.

Вучні Пружанскай школы № 3 Беленскі Барыс і Корсук Міхаіл зрабілі 30 шпакоўніц.

НА ЗДЫМКУ: вучні Беленскі і Корсук за ўстаноўкай шпакоўніцы.

Фота Эйдэльмана

МЫСЛІ ДЗЕВЯЦІКЛАСНІКА

Не за гарамі канец навучальнага года. Праз некалькі дзён распачнуцца іспыты. Гэта адчуваецца і ў атмасферы школьнага жыцця, аб гэтым чытаем у газетах, слухаем па радыё.

Настрой усіх школьнікаў ужо ўвайшоў у фазу прыўзнятай, узмоцненай падрыхтоўкі. На працягу навучальнага года рэбяты згуртаваліся ў класах у дружныя, моцныя калектывы. Штодзённыя зносіны ў час урокаў, сумесныя заняткі па-за школай, грамадская работа ў комсамольскай арганізацыі, заняткі ў гуртках — усё гэта зблізіла рэбят, якія ў пачатку навучальнага года былі мала знаёмы адзін аднаму. І гэта дружба і згуртаванасць прыкметны асабліва зараз, — у канцы навучальнага года, перад іспытамі. Зараз клас — гэта адна дружная сям'я якая ставіць сваёй мэтай вучобу, працу на карысць радзімы. Гэта сям'я, у якой усе перажываюць недахопы, усе радуюцца поспехам.

Многія з навучаючыхся займаюцца групамі, па некалькі чалавек, паўтараюць разам курс, дапаўняючы сваімі ведамі веды другога. Часта, калі заканчваюцца ўрокі, можна пачуць, як рэбяты згаварваюцца адзін з адным: «Сяргей, значыць у шэсць?...», «Так, алгебру сёння...прыходзь абавязкова!».

Адносіны сяброў да калектыва, да агульнай справы былі паказчыкам правільнага або няправільнага разумення дружбы. Не ўсе, падружыўшыся, вялі сябе правільна у адносінах да калектыва. Сябрам неабходна зліваццa з калектывам і не ставіць свае асабістыя інтарэсы вышэй грамадскіх. І перадавыя школьнікі імкнуцца праводзіць гэта ў жыццё.

«Які-ж я сябра, — размаўляюць іншыя, — калі не падкажу таварышу, не дам спісаць гатовую задачу, не ўтаю яго праступка». Педагогі знішчаюць такое разуменне з маладых розумаў. У нас — юнакоў і дзяўчат, стаячых на парозе самастойнага жыцця, спее новае, больш глыбокае разуменне дружбы. Наша грамадства пабудована на аб'яднанні працоўных, на ўзаемадапамозе, пагэтаму і школа павінна быць ачагом дружбы.

У школе гавораць:

— Восьмы «Б» — дружны клас!

Як гэта разумець? А вось як. У 8 класе многа добрых вучняў. Тут ёсць комсамольцы. У пачатку навучальнага года большасць рэбят былі зусім незнаёмыя адзін аднаму. Але яны паступова пазнаёміліся і зараз сталі добрымі сябрамі. Комсамольцы — васьмікласнікі паклалі пачатак узаемадапамогі ў вучобе. Вучні сталі заставацца пасля ўрокаў, рыхтаваць разам хатнія заданні, пісаць дыктоўкі па рускай і беларускай мовах, рыхтуючыся да кантрольных. Усюды стала прыкметнай якаясьці сувязь, існуючая паміж вучнямі гэтага класа. Адчуваецца, што ўсіх іх звязвае штосьці. Гэтай сувяззю з'яўляецца агульная праца, вучоба.

Вучань К. быў вялікай зазнайкай, гнаўся за адзнакамі, але разам з тым ён быў і не асабліва многа ведаючым вучнем. Рэбяты заўважалі за ім і такія нізкія звычкі, як задавальненне пры атрыманні іншымі таварышамі дрэннай адзнакі. К. большай часткай трымаўся ў баку, калі другія рабяты заставаліся пасля запятак і разам працавалі. Рэзультат яго адарванасці ад класа той, што ён сам не рабіў у вучобе вялікіх поспехаў. У канцы канцоў К. стаў усё часцей і часцей прымыкаць да астатніх. У яго свядомасці стала нараджацца мысль, што працаваць трэба разам, з не цурацца калектыва. І калектыў прыняў вучня К.

Рэзультат такой дружбы — поспехі ў вучобе, у грамадскай рабоце. Пад канец навучальнага года ў класе сталі прыкметна паправляцца некаторыя адстаючыя вучні. Гэты клас у пачатку года быў адзін з апошніх, а зараз яго хваляць усе настаўнікі.

У класе сістэматычна выходзіць насценная газета «Васьмікласнік». Яна адлюстроўвае сапраўднае жыццё класа. Газетай цікавяцца ўсе вучні.

Многа можна прывесці малюнкаў з школьнага жыцця, якія гавораць, як часта мы няправільна разумеем дружбу.

Вось дзевяты клас. Ідзе ўрок нямецкай мовы. Выкладчык Барыс Веніямінавіч выклікае вучаніцу Д. Вучаніца ўзнімаецца. Але выгляд у яе такі жудасны, як быццам яна толькі што ўстала з ложка пасля цяжкай хваробы. Замест таго, каб часна прызнацца, што не падрыхтавала ўрока, яна адказвае: «У мяне галава баліць». А клас пацвярджае гэта: «Так, сапраўды, Барыс Веніямінавіч, у яе вельмі баліць галава».

Але клас, між іншым, добра ведае, што Д. падружылася з рэбятамі з другой школы, яна «звыш нормы» звяртае ўвагу ўсякім прагулкам, спатканням і пагэтаму не рыхтуе ўрокаў.

Або другі прыклад. Перад пачаткам запяткаў у клас уваходзіць ззяючы вучань і заяўляе: «Таварышы, хто зрабіў задачы? Я ні адной не зрабіў». Рэбяты яму спачуваюць і прапануюць спісаць...

Хіба гэта дружба? Добрыя сябры так не паступаюць.

Перад намі стаіць зараз задача паспяхова здаць іспыты, з добрымі паказчыкамі скончыць навучальны год. ЦК ВЛКСМ выпес пастанову аб'яміць усякія мерапрыемствы, якія могуць аддягваць увагу навучаючыхся ад падрыхтоўкі да іспытаў. Значыць нам дадзены ўсе магчымасці, каб мы маглі працаваць над паўтарэннем курса.

Звычайна ў канцы навучальнага года вучні задаюць сабе пытанні: «Кім я буду? Якую выбраць прафесію?». Асабліва дзесяцікласнікі сур'ёзна думаюць аб гэтым, бо яны заканчваюць сярэднюю адукацыю і ўступаюць у повую фазу свайго жыцця. Праз месяц яны астанюць школьную скамейку і пойдуць у вузы, на прадпрыемствы, у калгасы, у Чырвоную Армію.

Краіне патрэбны дзелавітыя, працалюбівыя людзі. Ад усёй душы мы, застаючыеся яшчэ ў школе, пажадаем ім шчаслівай дарогі. Уваходзячы ў жыццё, станавіцеся карыснымі краіне, упасіце ў жыццё тыя пачуцці, якія выхоўвае ў нас наша радзіма, каб кожны новы дзень станавіўся яшчэ больш радасным!

І так, 20 мая распачынаюцца іспыты. Па ўсёй нашай неабдымнай краіне навучаючыяся прыйдуць у школы, каб здаць справаздачу аб сваёй рабоце на працягу года. І мы, у нашым пагранічным горадзе Брэсце, у гэты дзень прыступім да іспытаў. Іспыты пакажуць, як мы працавалі, наколькі моцныя нашы веды, наколькі мы сталі граматныя і культурныя.

Расціслаў Васілюк,
вучань 9 класа 5-й Брэсцкай сярэдняй школы.

і чыж, нядаўна набытыя і яшчэ не паспеўшыя абсядзецца. Яны прыцягнулі ўвагу Панькі. Ён доўга глядзеў, як яны прыгаюць у клетцы, прасоўваюць галовы праз пруты, і раптам, быстра ўскочыўшы на стул, зняў клетку і, адчыніўшы дзверцу, высунуў яе ў адкрытае вакно. Птушкі быстра ўляцелі. Панька нават не заўважыў, як гэта было; адцягнуты ў бок чымсьці іншым, ён зноў сеў за стол і, паклаўшы галаву на рукі, зноў задумаўся.

Прышоў Арэфій.

— Выпусціў я птушак, — сустрэў яго Панька. Ён сказаў гэта выклікаючым тонам, і позірк яго ззяў выклікам.

Арэфій паглядзеў на сцены, потым у твар Панькі і коратка запытаў:

— Зачым?

— Так! — усё з тым-жа выражэннем у тоне і вачах адказаў Панька.

— Ну... твая справа.

—А ты што-ж не лаяіш мяне? — задорна заявіў Панька.

Арэфій узняў бровы і вусы кверху і пільна паглядзеў у твар прыёмыша.

— Хіба я калі цябе лаяў?—сумна сказаў ён і пачаў гладзіць сябе па калену далонню.

— То-та што не. А ўсе лаюць. Ужо і ты-б, ці што валіў. Усё ўжо роўна.

Арэфій збянтэжана заёрзаў на лаўцы. Панька глядзеў на яго зусім дарослым і вельмі злым чалавекам.

Запанавала цяжкае маўчанне. Нават птушкі, здавалася, прыціхлі і слухаюць, што будзе далей. Але далей нічога не следавала, акрамя таго хіба, што Панька падабраў пад сябе ногі і абапёрся спіной аб сцяну.

Вруяны стары гадзіннік, з жоўтым, засейжаным мухамі цыферблатам, адлічваў секунды, аднастайна капаўшыя ў бяздонне вечнасці, і быў, відавочна, вельмі стомлены гэтай абавязковай работай; ляніва гойдаўшыйся маятнік ціха і хмура павізгваў, выклікаючы гэтым гукам у таракана, сядзеўшага на сцяне, насмешлівыя рухі вусамі. Чырвоны прамень заходзіўшага сонца прабіўся праз кусты бузіны ў вакно будкі і кінуў на яе падлогу светлыя, хістаўшыяся плямы.

— Выпусціў птушак. — гэта нічога. Тую птушку, якая б'ецца ў клетцы, трэба выпусціць, а калі яна прывыкла, дык і няхай яе сядзіць,—гэта ўжо не птушка... Добрую птушку заўсёды цягне на волю...

Панька ўзняў галаву і паглядзеў на Арэфія.

— Гэта ты да чаго? — запытаў ён.

— Так... ні да чаго... Падумаў ды і сказаў... — збянтэжана адказаў Арэфій, цярэбячы бараду і адчуваючы сябе ў чымсьці вінаватым перад Панькам.

— Не адразу таксама скажаш так, як думаеш. Іншы раз каля сваёй мыслі верцішся, верцішся, ды і згубіш яе, уся ў кавалкі разарвецца... а што рассыпалася, таго ўжо і няма.

—Ну? — уважліва выцягваючы галаву, зноў запытаў Панька.

— Ну, і нічога. Умець, моў, трэба гаварыць. Давай-ка вось, Панок, пачытаем жыцце Аляксея божыя чалавека.

— Давай!

Панька лёг на лаўцы, крыху расчараваны Арэфіем, у словах якога ён адчуваў нешта новае; ды і самых слоў было сказана ў гэты раз многа, што таксама было навінай. Арэфій зняў з паліцы кучку патрэпаных кніжак і, выбраўшы адну з іх, паклаў яе на стол перад сабой, і праз некалькі мінут у будцы плаваў яго густы бас, які станавіўся ўсё гусцей па меры таго, як узрастаў інтарэс да кнігі, пераходзіў да канца яе ў дрыжачую густую актаву. Панька любіў у гэты час ляжаць з закрытымі вачамі і ілюстраваць кніжку рознымі карцінкамі. Так, ён прадстаўляў сабе ўсіх святых такімі, маленькімі і худымі, з велізарнымі, сурова ззяючымі вачамі; іх катаў — здаравеннымі мужыкамі ў чырвоных рубахах, з закасанымі рукавамі і ў ботах са скрыпам; цароў ганіцеляў хрысціян, — каротканогімі тоўстымі папамі, якім заўсёды вельмі горача, ад чаго яны так і злуюцца. У аснове яго прадстаўленняў ляжалі рэальныя асобы: свяшчэннікі з манастыра, мясцкі прыказчыкі, жыўшыя непадалёку, і прыватны прыстаў Гогалеў. Панька браў самыя выпуклыя рысы іх характараў і фізіяномій і развіваў іх да таго, што яны зусім гублялі чалавечае падабенства і станавіліся нейкімі страшыдламі, палохаўшымі сваёй агіднасцю самога саздацеля. Часам скампанаваныя ім карціны наводзілі на яго жах. Ён адкрываў вочы і спалохана аглядаў будку. Прама перад ім тырчала велізарная лахматая галава Арэфія, ад яе на сцяну падала велізарная фантастычная цень і ўся будка была запоўнена басістым гулам, з якога густымі, магутнымі ўздохамі часам вырываліся асобныя словы і фразы. Панька лавіў іх і не разумеў, як маглі з гэтых простых слоў стварацца такія страшэнныя карціны пакутванняў падвіжніцтва і чаму ён, слухаючы гэтыя словы, можа бачыць тое, аб чым яны гавораць. Ён задумваўся і зноў губляў ніць гісторыі... І, нагрузнены сваімі думамі, ён так і засынаў тут на лаўцы, супроць Арэфія, захопленага кніжкай да поўнага забыцця ўсяго адбываючагася навакол.

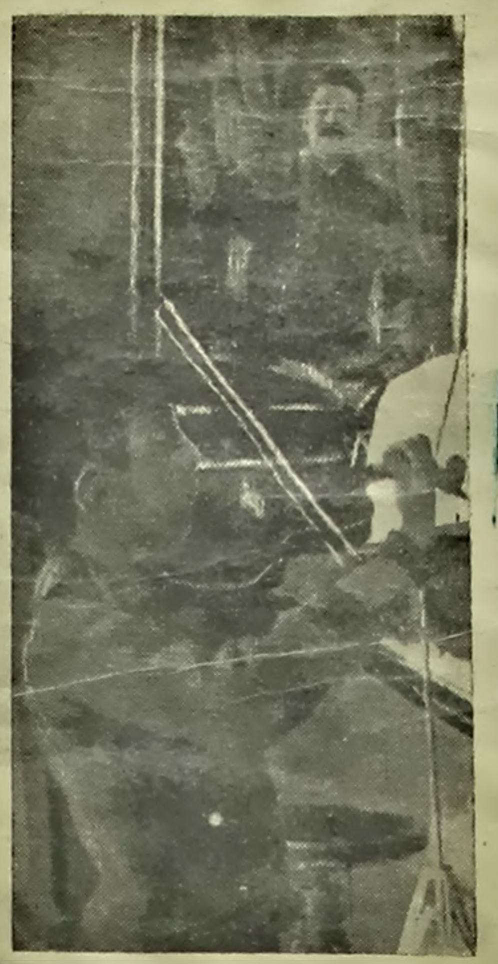

У Брэсцкай музыкальнай школе.

На здымку: Рональд Агабекаў самы юны скрыпач музыкальнай школы на ўроку музыкі.

Фота В. Лупейка.

НАПЯРЭДАДНІ

Не так даўно ў Брэсцкім чыгуначным тэхнікуме адбыўся агульны сход студэнтаў і выкладчыкаў, прысвечаны падрыхтоўцы да іспытаў. Выкладчыца рускай мовы і літаратуры, дэпутат горсовета тав. Сіловіч расказала студэнтам, як лепш арганізаваць свой рабочы час, рыхтуючыся да іспытаў, якую неабходна прачытаць літаратуру, падзялілася вопытам работы над сабой у час вучобы ў Ленінградскім універсітэце. Выкладчыкі т.т. Мінкін, Хаценка і Ганчарэнка расказалі, як лепш арганізаваць паўтарэнне пройдзенага курса матэматыкі і фізікі.

Студэнты - выдатнікі Валошка, Бенах, Вакшуль, Грушко і другія падзяліліся вопытам падрыхтоўкі да іспытаў, расказалі як плануюць свой рабочы час, як працуюць над паўтарэннем пройдзенага матэрыялу.

— Я прышоў у тэхнікум, — гаворыць студэнт Стасевіч, — скончыўшы ўсяго тры групы. Раней я не мог атрымаць большай адукацыі. У тэхнікум мяне прынялі з іспытальным тэрмінам. Упартай работай над сабой пры дапамозе выкладчыкаў я дабіўся таго, што не маю ніводнай нездавальняючай адзнакі.

Студэнты крытыкавалі тых таварышоў, якія вельмі спадзяваліся на свой былы запас ведаў і ў годзе зусім не працавалі над сабой. Вынікі атрымаліся плачэўныя. Студэнты Тэрэня, Алкан, Горына маюць па некалькі нездавальняючых адзнак.

Набліжаецца самы адказны перыяд у вучобе — іспыты. Дапамагчы студэнтам правільна арганізаваць сваю работу ў час падрыхтоўкі да іспытаў—абавязак не толькі тэхнікума, але і ў першую чаргу бацькоў. А ў нас, нажаль, ёсць яшчэ многа бацькоў якія лічаць, што за выхаванне іх дзяцей адказвае тэхнікум, і зусім не ўдзяляюць увагі дзецям. Некалькі раз тэхнікум склікаў бацькоўскія сходы, і заўсёды з'яўляюцца толькі лічаныя асобы, а тыя бацькі, якім сапраўды трэба было-б цікавіцца вучобай сваіх дзяцей, у тэхнікум не заглядваюць. А, прыкладна, тав. Тэрэню не шкодзіць пацікавіцца вучобай свайго сына. які мае 8 нездавальняючых адзнак.

П. Карлаш,
памочнік начальніка тэхнікума.

Прыходзім падрыхтаванымі

На працягу ўсёй апошняй чвэрці навучальнага года ў рабоце нашай школы адчуваецца асаблівы ўздым. Вельмі паказальны ў гэтых адносінах пяты клас. Рэбяты напружана рыхтаваліся да іспытаў. І вынікі работы відаць ужо зараз. Асабліва радуюць поспехі ў аваладанні рускай мовай вучнямі гэтага класа.

У шостым класе справа з вывучэннем рускай мовы абстаіць горш. Школа многа зрабіла, каб ліквідаваць гэты прабел. Склікан быў бацькоўскі сход, па гэтаму пытанню, уведзены дадатковыя заняткі і г. д. Зараз справа пайшла лепш. На шосты клас звяртае асаблівую ўвагу ўвесь настаўніцкі калектыў. Тут уведзены дадатковыя заняткі таксама па геаграфіі, алгебры. У пятым класе даюцца дадатковыя заняткі па яўрэйскай мове. Рэбята сур'ёзна адносяцца да вучобы, акуратна наведваюць заняткі.

У малодшых класах справа з паспяховасцю на працягу ўсяго года абстаіць добра. Гэта заслуга ў першую чаргу настаўніц т.т. Гардон і Львовіч. Многа ўвагі ўдзяляюць яны сваім выхаванцам. Нават чацверты клас «А», які ўвесь час плёўся ў радах адстаючых, у апошняй чвэрці года паказаў добрыя вынікі ў рабоце.

Да іспытаў мы, настаўнікі, разам з вучнямі, прыходзім падрыхтаванымі, радаснымі, бадзёрымі.

Карабельнік,
дырэктар Антопальскай яўрэйскай НСШ

СЕСІЯ РАЁННАГА СОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ

Днямі адбылася 3 сесія Кобрынскага раённага Совета дэпутатаў працоўных. Сесія абмеркавала вынікі выканання раённага бюджэта за 1940 год і бюджэт на 1941 год.

З дакладам па гэтаму пытанню выступіў загадчык райфінаддзела тав. Кудравы. Ён адзначыў, што ў выніку выканання бюджэта 1940 г. значна выраслі эканоміка і культура раёна. Арганізаваны райпромкамбінат, млынкамбінат, 2 торфазаводы, 13 арцелей і рад другіх прадпрыемстваў. Выконваючы пастанову СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб павелічэнні выпуску тавараў шырокага спажывання з мясцовай сыравіны, прадпрыемствы і арцелі раёна павялічылі выпуск тавараў.

Не меншых поспехаў дабіўся раён і ў галіне сельскай гаспадаркі, народнай асветы і аховы здароўя працоўных. У раёне арганізавана 5 калгасаў. Гаспадарчы год яны закончылі паспяхова. У мінулым годзе яны з сваіх палёў сабралі высокі ўраджай. 2 з іх зацверджаны ўдзельнікамі Ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

Але разам з гэтым у выкананні бюджэта ёсць вялікі перарасход. Так, па камунальна-жыллёвай гаспадарцы перарасходвана 81.600 рублёў, па асвеце 186.200 рублёў, па школьнаму будаўніцтву 30.800 рублёў, ахове здароўя 56.800 рублёў і г. д.

Пасля садаклада бюджэтнай камісіі разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Выступаючыя ўказалі на рад недахопаў у выкананні бюджэта 1940 г. і ўнеслі практычныя прапановы па выкананню бюджэта 1941 г.

Тав. Монаў у сваім выступленні гаварыў, што аспоўнай крыніцай даходаў раёна з'яўляецца мясцовая прамысловасць і гандлюючыя арганізацыі. Але асобныя з іх працуюць дрэнна, з убыткамі(маслапром, хлебакамбінат).

Тав. Літвінава яркімі пераканаўчымі лічбамі паказвае рост народнай асветы ў раёне.

— Польскія паны, — гаворыць яна,— на народную асвету мала адпускалі грошай. Да 17 верасня 1939 г. польскімі ўладамі расходвана ўсяго 15.603 злотых. Было 54 паўшэхных школы і адна гімназія, у якіх навучалася 6.787 вучняў, працавала 107 настаўнікаў. У 1940 годзе на народную асвету скарыстана 2.448.900 рублёў. У раёне працуе 51 пачатковая школа, 9 НСШ і 2 сярэдніх школы, у якіх навучаецца 7.672 вучні, працуе 209 настаўнікаў. На 1941 г. аблвыканкомам адпушчана 2.637.100 рублёў, што дасць магчымасць пашырыць кантынгент навучаючыхся больш, чым да 9.049 чалавек.

Тав. Літвінава звяртае ўвагу дэпутатаў на неабходнасць поўнага і правільнага выкарыстання гэтага бюджэта.

— Пры польскай уладзе, — гаворыць тав. Шатхан, — у нашым раёне была толькі адна бальніца на 35 стацыянарных ложкаў. Гэта значыць адзін ложак на 4 тысячы насельніцтва. Ды і то 10 з іх былі забраніраваны за Картуз-Бярозай. За год савецкай улады мы расшырылі бальніцы до 115 ложкаў. У горадзе адкрыта вялікая паліклініка, рад медыцынскіх, фельчарска-акушэрскіх і ўрачэбных пунктаў у вёсках раёна. У гэтым годзе на ахову здароўя па бюджэту адпушчана на 190.500 рублёў больш, чым у мінулым годзе. Гэта дасць нам магчымасць у 1941 г. адкрыць рад новых лекавых точак у раёне.

Дэпутат Карпук звярнуў увагу сесіі на няправільнае выкарыстанне камунальных памяшканняў і затрымку выплаты кватэрнай і арэнднай платы, што таксама адбіваецца на выкананні раённага бюджэта. У заключэнне ён просіць дадаткова адпусціць камунальнаму аддзелу горсовета 1.500 рублёў на рамонт калодзежаў.

Тав. Бунчноўскі гаварыў, што райфінаддзел слаба выяўляў крыніцы прыбытку ў раёне. Ён таксама ўказаў на адсутнасць належнай сувязі прамысловых арцеляў раёна з гандлюючымі арганізацыямі. З прычыны гэтага арцелі выпускаюць такія тавары, на якія зараз няма попыту спажыўцоў. Краўецкая арцель «Сацыялістычная праца» ў студзені выпускала летнія плашчы, а зараз выпускае ватныя фуфайкі.

Усяго ў спрэчках выступіла 9 чалавек.

Сесія зацвердзіла раённы бюджэт на 1941 год у суме 5.457.100 рублёў.

Н. Балобін.

КВІТНЕЕ НОВАЕ ЖЫЦЦЁ

Днямі адбылася III-я сесія Брэсцкага раённага Совета дэпутатаў працоўных. Сесія абмеркавала пытанні: аб выкананні бюджэта раёна за 1940 год і зацвярджэнні бюджэта на 1941 год.

Даклад па першаму пытанню зрабіў загадчык райфа тав. Дамаронак. Яго даклад быў насычан фактамі і лічбамі.

— У мінулым годзе расходная частка бюджэта раёна, — сказаў т. Дамаронак, — складала звыш 3 мільёнаў рублёў. За гэтыя сродкі зроблена многае. Раней на тэрыторыі нашага раёна амаль не было ніякай прамысловасці, калі не лічыць некалькіх поўразбураных млыноў і поўразбуранага цагельнага завода. Зараз мы маем: элеватар, млынкамбінат, які аб'ядноўвае 8 млыноў, маслазавод, два цагельныя заводы з гадавой вытворчасцю 7 мільёнаў штук цэглы, чатыры тарфяных заводы і 8 прамысловых арцеляў. Арганізавана рыбная гаспадарка на плошчы ў 735 га, тэлефанізаваны ўсе сельсоветы раёна, у вёсках адкрыта 5 аддзяленняў сувязі. Вялікіх зрухаў мы дабіліся і ў галіне народнай асветы. Раней на тэрыторыі нашага раёна было ўсяго 25 школ, у якіх навучалася 3000 дзяцей. Зараз у раёне 63 школы. Усе дзеці школьнага ўзросту ахоплены вучобай. Акрамя таго звыш чатырох тысяч дарослых навучаюцца ў вячэрніх школах. У раёне ёсць бальніцы і фельчарскія пункты, 18 хатчытальнянь, дом соцкультуры, якіх раней не было.

Працоўнае сялянства раёна, упэўніўшыся на практыцы ў перавазе калектыўнага жыцця перад аднаасобным, усё больш і больш пераходзіць на шлях перабудовы свайго жыцця. Зараз у раёне налічваецца 13 калгасаў, у якіх аб'ядналіся 435 бядняцка-серадняцкіх гаспадаркі. Арганізавана таксама два соўгасы і 17 падсобных гаспадарак прадпрыемстваў і арганізацый горада.

Бюджэт раёна на 1941 год складзе 3 мільёны 531,5 тысячы руб. па даходнай частцы і столькі-ж па расходнай. Выдаткі размяркоўваюцца так: на фінансіраванне народнай гаспадаркі раёна — 302 тысячы руб., на соцыяльна-культурныя мерапрыемствы — 2549 тысяч руб., у тым ліку на народную асвету 2 мільёны 216 тысяч руб., што складае 62% усяго раённага бюджэта.

З гэтай сумы на будаўніцтва новай школы ў в. Страдзеч асігнавана 175 тысяч руб., на капітальны рамонт і прыстасаванне школьных памяшканняў — сто тысяч руб. і г. д. Расходная частка бюджэта сельсоветаў раёна складае 945.8 тысячы руб.

Адзін за другім выступаюць дэпутаты па дакладу т. Дамаронка.

— Перабудоўваецца, квітнее наша жыццё пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі, — гаворыць дэпутат т. Клімук. — Совецкая ўлада і Комуністычная партыя пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна праяўляюць нястомныя штодзённыя клопаты аб дабрабыце працоўных, аб ліквідацыі цемры, жабрацтва, бескультур'я і невуцтва, якія засталіся нам у спадчыну ад былых польскіх эксплаататараў. Яркім сведчаннем гэтаму служыць той факт, што па бюджэту нашага раёна на гэты год большая частка сродкаў асігнавана на народную асвету. У нашым раёне раней не было медыцынскіх устаноў, а зараз у нас ёсць бальніцы, фельчарскія пункты, лячэнне для ўсіх працоўных бясплатнае. Ёсць школы, клубы, хаты-чытальні.

— Мы можам толькі вітаць тыя мерапрыемствы і асігнаванні на іх, якія прадугледжаны па бюджэту, — сказаў дэпутат ад Рачыцкага сельсовета т. Раманюк.— Я прашу выканком райсовета аказаць нам дапамогу ў заканчэнні будаўніцтва лазні — прыслаць спецыялістаў па гэтай справе. Мы жадаем мець упаўне культурную лазню. Памяшканне пад лазню ў нас ёсць і сродкі на гэта ўжо адпушчаны.

Аб неабходнасці будаўніцтва лазняў з разліку хаця па адной на сельсовет гаварылі дэпутаты т. т. Сахараў, Яцкевіч, Казёл і іншыя. Тое, што дэпутаты многа ўвагі звярталі гэтаму пытанню, нікольні не дзіўна. Гаспадары былой панскай дзяржавы ніколькі не клапаціліся аб дабрабыце працоўных. Гразь і бескультур'е панавалі па вёсцы. На тэрыторыі раёна не было ніводнай лазні. Нечага і гаварыць, што такое становішча толькі садзейнічала распаўсюджванню розных эпідэмій.

Дэпутат ад Матыкальскага сельсовета т. Казёл прасіў сесію дасігнаваць па бюджэту сельсовета 10 тысяч руб. на пабудову ў в. Матыкалы клуба.

— Пабудова клуба абойдзецца нам, — гаварыў т. Казёл, — не менш 25 тысяч, але мы просім толькі дзесяць. Астатнія сродкі знойдзем на месцы. Хата-чытальня не можа задаволіць узросшыя культурныя запатрабаванні працоўных нашага сельсовета. Клуб нам вельмі неабходзен — гэта жаданне ўсіх нашых выбаршчыкаў.

У заключным слове т. Дамаронак указаў, што большасць заяў дэпутатаў улічаны і сродкі на патрэбы будаўніцтва школ, клубаў прадугледжаны. Астатнія заявы таксама будуць задаволены выканкомам райсовета.

Сесія аднагалосна зацвердзіла раённы бюджэт і бюджэты сельсоветаў у суме, прапанаванай выканкомам райсовета.

На другому пытанню сесія зацвердзіла старшынь сталых камісій пры выканкоме.

А. Мінін.

ЗА РУБЯЖОМ

Вайна ў Еўропе, Афрыцы і Азіі
(ДЗЕННІК ВАЕННЫХ ДЗЕЯННЯЎ)

На англа-германскім фронце — назначная актыўнасць авіяцыі. Германскія самалёты, паведамляецца ў зводцы германскага камандавання, у ноч на 14 мая падверглі бамбардыроўцы некаторыя важныя порты ў Паўднёвай і Цэнтральнай Англіі. На ўсход ад Сандэрлэнда германская авіяцыя затапіла 3 англійскіх гандлёвых параходы.

Днём 13 мая, перадае агенцтва Рэйтэр, англійскія ваенна-паветраныя сілы зрабілі налёт на востраў Гельголанд (у Паўночным моры). Злучэнні англійскай бамбардыровачнай авіяцыі зрабілі таксама налёты на германскія гандлёвыя судны, якія знаходзіліся паблізу ўзбярэжжа Галандыі і Францыі, і, апрача таго, на германскую базу Сен-Назэр (Францыя). У рэзультаце аперацый некалькі германскіх суднаў было затоплена або пашкоджана. У ноч па 14 мая аперацыі англійскіх ваенна-паветраных сіл былі абмежаванымі. Англійскія знішчальнікі зрабілі налёт на аэрадром Остэндэ (Бельгія).

* * *

Ваенныя дзеянні ў басейне **Міжземнага мора** набываюць усё больш шырокі характар. Паранейшаму найбольшую актыўнасць праяўляе авіяцыя ваюючых старон. Паводле зводкі германскага камандавання, зноў падвергся бамбардыроўцы аэрапорт Луга на востраве Мальта. Ва ўсходняй частцы Міжземнага мора, адзначаецца ў зводцы італьянскага камандавання, італьянскія самалёты атакавалі англійскі караван суднаў; пашкоджан адзін параход. Бамбардыроўцы падвергласа таксама марская база Александрыі. У зводцы англійскага камандавання указваецца, што англійская авіяцыя адыграла вялікую ролю ў затрыманні прасоўвання германа-італьянскіх войск у раёне Солума і Бакбака. Англійскія знішчальнікі робяць глыбокія патрульныя налёты над Кірэнаікай. Англійскія самалёты зноў зрабілі налёт на Бенгазі.

У зоне Тобрука актыўных ваенных дзеянняў не было. У раёне Солума, гаворыцца ў зводцы германскага камандавання, германскія разведчыя часці прасунуліся на ўсход і паўднёвы ўсход. Карэспандэнт газеты «Нью-Йорк таймс», які знаходзіцца з англійскімі войскамі ў Егіпце, таксама паведамляе, што тры германскія мотамеханізаваныя калоны, якія складаюцца з матарызаванай пяхоты, танкаў і бронеаўтамабіляў увогуле да 200 машын, прасунуліся на 50 км. на ўсход у напрамку Зафафі (Егіпет). Аднак, сустрэўшы адпор англійскай авіяцыі і механізаваных часцей, вымушаны былі адступіць.

Ва Усходняй Афрыцы, у Абісініі, паводле зводкі італьянскага камандавання, адзначаецца артылерыйская перастрэлка ў сектары Амба-Алагі. Англійская авіяцыя, гаворыцца ў камюніке камандавання англійскіх паветраных сіл на Бліжнім Усходзе, падвергла бамбардыроўцы італьянскія войскі на розных участках абісінскага фронта.

У Іраку адзначаецца актыўнасць англійскай авіяцыі. Англійскія самалёты, гаворыцца ў камюніке камандавання англійскіх паветраных сіл на Бліжнім Усходзе, бамбардыравалі іракскія часці ў розных пунктах краіны. У іракскім камюніке паведамляецца, што 13 мая англійская авіяцыя зрабіла налёт на Рашыд (за 56 км. на поўдзень ад Багдада) і прабавала бамбардыраваць Багдад.

14 мая (ТАСС).

ЗАМЕЖНАЯ ХРОНІКА

13 мая ў горадзе Самбонгі (Японія) узнік вялікі пажар, якім знішчана 800 дамоў. Больш 3 тысяч жыхароў засталіся без крова.

* * *

У Секейфельдэе (Венгрыя) уводзіцца працоўная павіннасць для жанчын ва ўзросце ад 16 да 50 год.

* * *

Канада прадала Англіі 120 мільёнаў бушэляў пшаніцы (бушэль — 27 кілограмаў). У жніўні 1940 года Англія закупіла ў Канадзе 100 мільёнаў бушэляў пшаніцы.

* * *

У Дакка (Індыя) арыштавана 12 відных палітычных дзеячоў. У Калькуце арыштавана 40 чалавек моладзі, а таксама член выканкома Індыйскага нацыянальнага кангрэса Серчандра.

* * *

У сувязі з недахопам валюты ўлады Галандскай Індыі забаранілі пакупку рада замежных тавараў, у тым ліку аўтамабіляў, радыёпрыёмнікаў, вопраткі і некаторых прадуктаў харчавання.

* * *

З Джорджтаўна (Брытанская Гвіяна), з астравоў Мартыніка і Гвадэлупа і з Французскай Гвіяны прыбыла ва Французскую Экватарыяльную Афрыку 180 французскіх афіцэраў і салдат, прыхільнікаў да Голя.

(ТАСС).

ПАВЕДАМЛЕННЕ ГЕРМАНСКАГА ІНФАРМАЦЫЙНАГА БЮРО АБ ГЕСЕ

БЕРЛІН, 14 мая. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, што, як стала вядома з асведамленых кругоў, Рудольф Гес, адпраўляючыся ў Англію, пакінуў даволі падрабязныя запіскі. З запісак вынікае, што Гес «лічыў магчымым, праявіўшы асабістую ініцыятыву, дабіцца пагаднення аб міры паміж Германіяй і Англіяй».

Агенцтва паведамляе, што Гес, мяркуючы па яго запісках, верыць, што Англію можна перакапаць «у безрассудных паводзінах яе цяперашніх кіраўнікоў», калі яму ўдасца растлумачыць другім англійскім дзеячам сапраўднае становішча рэчаў». Гес лічыў падыходзячым для гэтай мэты лорда Гамільтона, які быў яму, як відаць, вядомы з часу алімпіяды 1936 г. і паблізу маёнтка якога Гес і саскачыў з парашутам пасля таго, як зрасходаваў бензін. Спасылаючыся на запіску Геса, Германскае інфармацыйнае бюро перадае, што Гес «лічыў бязмэтным аб'ясненне з Чэрчылем».

ГЕРМАНІЯ АБ'ЯВІЛА КРАСНАЕ МОРА ЗОНАЙ ВАЕННЫХ АПЕРАЦЫЙ

БЕРЛІН, 14 мая (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае афіцыяльнае германскае паведамленне, у якім гаворыцца, што ў выніку развіцця ваенных дзеянняў ва ўсходняй частцы Міжземнага мора трэба чакаць у будучым аперацый германскіх ваенных сіл таксама і ў Красным моры. Такім чынам кожнае судно, плаваючае ў гэтай зоне ваенных аперацый, можа быць знішчана мінамі або іншымі сродкамі. Германскі урад перасцярагае ад плавання ў водах паўночнай часткі Краснага мора да тропіка, уключаючы Суэцкі і Акабскі залівы. Выключэннем з'яўляюцца тэрытарыяльныя воды Саудаўскай Аравіі.

АБСЛУГОЎВАННЕ ГАЗАГЕНЕРАТАРНЫХ АЎТАМАБІЛЯЎ У ГЕРМАНІІ

БЕРЛІН, 13 мая. (ТАСС). Па паведамленнях газет, аўтамабілі з газагенератарнымі ўстаноўкамі будуць атрымліваць драўлянае паліва ў бензінных калонках, размешчаных на германскіх аўтастрадах. У сучасны момант 11 такіх калонак ужо арганізавалі выдачу драўлянага паліва на дарогах у Цэнтральнай Германіі. У бліжэйшы час, паведамляе бюлетэнь «Дзінст аўс Дэйчланд», аўтамабілі, працуючыя на газагенератарным паліве, змогуць атрымліваць у большасці калонак на аўтастрадах драўлянае паліва.

Англійскі лінкор у час стральбы. Рэпрадукцыя з «Манчэстэр Гардзіян».

РОЗНАГАЛОССІ Ў ФІНЛЯНДЫІ ПА ПЫТАННЮ АБ ПАСЯЛЕННІ ЭВАКУІРАВАНЫХ КАРЭЛАЎ

ХЕЛЬСІНКІ, 13 мая (ТАСС). Днямі ў сейме адбылося абмеркаванне новага законапраекта аб тэрміновым пасяленні карэлаў, эвакуіраваных з усходніх раёнаў, адышоўшых да СССР па мірнаму дагавору паміж СССР і Фінляндыяй ад 12 сакавіка 1940 года. Як вядома, фінляндскі ўрад пачаў прымусовую эвакуацыю насельніцтва ўсходніх раёнаў краіны яшчэ ў верасні 1939 года. У выніку сотні тысяч карэльскіх сялян, рабочых і служачых цягнуць жабрацкае існаванне. 28 чэрвеня 1940 года сейм прыняў закон аб тэрміновым пасяленні эвакуіраваных карэлаў. Аднак адразу-ж пасля выдання гэтага закона пачалася адкрытая кампанія супроць яго рэалізацыі. Буйныя шведскія і фінскія землеўладальнікі катэгарычна адмовіліся прадаставіць свае землі для пасялення на іх карэлаў. Каб абыйсці закон і захаваць свае землі, яны патрабавалі прадаставіць ім права пакупкі так званых «заменіцельных» зямельных участкаў для перадачы іх перасяленцам. У якасці «заменіцельных» участкаў былі выбраны землі, якія знаходзяцца часта за сотні кіламетраў ад памесцяў зямельных уласнікаў і мала прыгодныя для апрацоўкі. Асабліва актыўна ў гэтым напрамку выступала шведская «народная партыя» і яе лідэр фон Борн—міністр унутраных спраў Фінляндыі. Яшчэ 1 снежня мінулага года ён па ўльтыматыўнай форме патрабаваў змянення закона аб пасяленні карэлаў з тым, каб тэрмін пакупкі «заменіцельных» участкаў быў працягнут да канца 1941 года. Пад націскам буйных зямельных уласнікаў урад унёс у сейм законапраект аб змяненні закона аб тэрміновым пасяленні, у прыватнасці аб устанаўленні тэрміна пакупкі «заменіцельных» зямельных участкаў да верасня 1941 года. Тым не менш, сельскагаспадарчая камісія сейма адхіліла параграф «22-а» законапраекта, які намячаў адтэрміноўку пакупкі «заменіцельных» участкаў да 1 верасня 1941 года. 2 мая ў сейме адбылося першае абмеркаванне новага законапраекта. Прэм'ер-міністр, які выступаў на пасяджэнні сейма, патрабаваў адабрэння законапраекта. Многія дэпутаты, галоўным чынам аграрыі, настаівалі на із'яцці параграфа «22-а». Пасля абмеркавання закона праекта ў вялікай камісіі сейма 9 мая адбылося другое абмеркаванне яго ў сейме.

Большасцю галасоў параграф «22-а» і іншыя менш важныя пункты законапраекта былі адхілены. Міністр унутраных спраў фон Борн падаў у адстаўку. Спрэчкі ў сейме паказалі, што унутрыпалітычная барацьба ў краіне абвастрылася.

КАНЦЭНТРАЦЫЯ АНГЛІЙСКІХ ВОЙСК У ФРЫТАУНЕ

НЬЮ-ЙОРК, 14 мая. (ТАСС). Як паведамляе газета «Нью-Йорк Таймс» члены каманды грузавога парахода «Уэст кэбар», заявілі, што 26 красавіка у Фрытаун (Брытанская Заходняя Афрыка) прыбыў англійскі параход «Монарк оф-Бермуда» водазмяшчэннем у 22.000 тон, на борту якога знаходзілася ад 3.000 да 5.000 салдат. Усяго-ж у Фрытаўне, паводле слоў членаў каманды, сканцэнтравана 25 тыс. англійскіх салдат.

ЗАЯВА АЎСТРАЛІЙСКАГА ВАЕННАГА МІНІСТРА СПЕНДЭРА

НЬЮ-ЙОРК, 14 мая. (ТАСС). Агенцтва Асошыэйтэд Прэс перадае, што, як заявіў аўстралійскі ваенны міністр Спендэр, ён атрымаў ад намесніка галоўнакамандуючага брытанскімі ўзброенымі сіламі на Бліжнім Усходзе генерал-лейтэнанта Блэмі паведамленне аб становішчы на фронце. Блэмі указвае, што становішча брытанскіх войск у Лівіі, асабліва ў раёне Тобрука, значна палепшылася.

ХАРЧОВЫЯ ЦЯЖКАСЦІ У ШВЕЦЫІ

СТАКГОЛЬМ, 14 мая. (ТАСС). Як паведамляе газета «Афтонбладэт», днямі ў Гетэборгу з дакладам аб харчовым становішчы выступіў міністр народнай гаспадаркі Швецыі Герас. Ён указаў на цяжкасці ў адносінах снабжэння насельніцтва прадуктамі жывёлагадоўлі і перш за ўсё мясам. З прычыны недахопу кармоў, у прыватнасці кукурузы, заявіў Герас, рэзка скарацілася пагалоўе свіней. Да зімы яно складзе толькі 60 процантаў нармальнай колькасці. Зараз маецца на складах запасаў свініны і мяса ўсяго толькі каля 7 тысяч тон. У сувязі з гэтым, заявіў міністр, нормы выдачы мяса і мясапрадуктаў да зімы будуць скарочаны.

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯ АБ ПАДРЫХТОЎЦЫ АНГЛІЙСКІХ ЛЁТЧЫКАЎ У ЗША

НЬЮ-ЙОРК, 14 мая. (ТАСС). Як перадае агенцтва Асошыэйтэд Прэс з Вашынгтона, ваеннае міністэрства ЗША і англійскае пасольства абмяркоўваюць план падрыхтоўкі англійскіх лётчыкаў у ЗША. Калі гэты план будзе канчаткова адобран, то ў бліжэйшы час у ЗША будуць арганізаваны авіяцыйныя школы ў якіх, магчыма, будуць абучацца 2 тыс. англічан. Іх будуць абучаць амерыканскія інструктары на амерыканскіх самалётах.

НЕКРОЛАГ

14 мая 1941 года пасля кароткатэрміновай хваробы скончыўся Тюцяеў Іван Васільевіч адзін з лепшых работнікаў Гайнаўскага лесахімкамбіната. Да самых апошніх дзён ён працаваў начальнікам спецаддзела і сакратаром пярвічнай партыйнай арганізацыі камбіната. Акуратна і добрасумленна, як падабае большэвіку, Тюцяеў выконваў сваю работу, заданні і даручэнні, карыстаўся вялікім аўтарытэтам сярод рабочых камбіната.

Тав. Тюцяеў нарадзіўся ў 1905 годзе ў сям'і рабочага-слесара. З 12 год пачаў працаваць вучнем, а затым слесарам. У 1925 годзе ён уступае ў члены ВКП(б). У 1940 годзе партыя пасылае таварыша Тюцяева працаваць на Гайнаўскі лесахімкамбінат. З прыходам на камбінат ён выбіраецца сакратаром пярвічнай партыйнай арганізацыі.

У азнаменаванне першай гадавіны з дня вызвалення народаў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі ўзнагароджваецца 13 таварышоў камбіната значком «Выдатнік сацыялістычнага спаборніцтва Паркамлеса Саюза ССР». У ліку ўзнагароджаных і таварыш Тюцяеў.

Таварыш Тюцяеў быў прыкладам большэвіцкага кіраўніка, арганізатарам, нястомным барацьбітом за справу партыі Леніна — Сталіна. Заўчасная смерць застала таварыша Тюцяева на адказным пасту. Яшчэ за адны суткі да смерці Тюцяеў актыўна змагаўся, каб Гайнаўскі лесахімкамбінат з месяца ў месяц выконваў і перавыконваў вытворчую праграму.

Смерць таварыша Тюцяева — цяжкая ўтрата для партыйнай арганізацыі і калектыва рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў лесахімкамбіната.

Партыйная арганізацыя і калектыў камбіната захавае памяць аб Тюцяеве, як аб выдатным таварышу, працалюбівым, адданым большэвіку, які, не шкадуючы сваіх сіл, актыўна змагаўся за перамогу сацыялізма ў нашай краіне.

Група таварышоў:

Юрэнеў, Дзяржынскі, Літвінка, Тевяшоў, Ларыонаў, Лебедзеў, Шчэрбакоў, Каднікаў, Вігдорчык, Галан, Рапісаў, Зуб, Максімюк, Лугаўцова.

Адказны рэдактар Г. Т. МІНЧУКОЎ.

БЕЛАСТОЦКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ
аб'яўляе набор студэнтаў
на 1941/42 вучэбны год.

На наступныя факультэты:

I. Факультэт мовы і літаратуры (беларускае, рускае і польскае аддзяленні) рыхтуе выкладчыкаў па беларускай, рускай і польскай мовах і літаратуры для сярэдніх школ, педвучылішчаў і тэхнікумаў.

Паступаючыя падвяргаюцца ўступным экзаменам:

а) беларускай мове і літаратуры, б) рускай мове і літаратуры, в) гісторыі народаў СССР, г) геаграфіі, д) па адной з замежных моў (нямецкай, французскай, англійскай па выбару).

II. Факультэт замежных моў — мае нямецкае і французскае аддзяленні — рыхтуе выкладчыкаў па нямецкай і французскай мовах для сярэдняй школы, педвучылішчаў і тэхнікумаў. Паступаючыя на факультэт замежных моў падвяргаюцца ўступным экзаменам па тых-жа прадметах, што і факультэт мовы і літаратуры.

III. Фізіка-матэматычны факультэт—мае беларускае і польскае аддзяленні, рыхтуе выкладчыкаў матэматыкі і фізікі для сярэдніх школ, педвучылішчаў і тэхнікумаў.

Паступаючыя падвяргаюцца ўступным экзаменам:

а) матэматыцы, б) фізіцы, в) хіміі, г) па рускай і беларускай мовах.

Увага: на польскіх аддзяленнях замест іспытаў па беларускай мове, здаюцца іспыты па польскай мове (вусна і пісьмова).

Тэрмін навучання ў Інстытуце 4 годы.

У Педагагічны Інстытут прымаюцца асобы, маючыя закончаную сярэднюю асвету ва ўзросце ад 17 да 35 гадоў.

Прыём заяў аб залічэнні ў Інстытут з 20 чэрвеня па 1 жніўня 1941 г.

Прыёмныя іспыты з 1 па 20 жніўня 1941 г.

Паступаючыя ў Інстытут падаюць заявы на імя дырэктара з прыкладаннем наступных дакументаў: 1) падрабязнай аўтабіяграфіі, атэстат аб скапчэнні сярэдняй школы (у арыгінале), 3-х фотакартак (без галаўнога ўбора), даведка аб стане здароўя, даведка з места работы самога альбо бацькоў, даведка аб адносінах да вайсковай службы (для ваеннаабавязаных). Пашпарт прад'яўляецца асабіста.

У заяве трэба ўказаць, на які факультэт паступае і дакладны адрас паступаючага.

На ўступныя экзамены з'яўляцца па выкліку. У час экзаменаў паступаючыя забяспечваюцца інтэрнатам.

Залічаныя ў Інстытут забяспечваюцца інтэрнатам альбо выплачваюцца кватэрныя (члены сям'і інтэрнатам не забяспечваюцца).

На завочнае аддзяленне ўмовы іспытаў аднолькавыя, што і на стацыянар (апрача іспытаў па замежнай мове.)

Прымаюцца асобы, маючыя закончаную сярэднюю асвету без абмежавання ўзросту. Пераважнае права пры залічэнні на завочнае навучанне прадастаўляецца настаўнікам 5—10 класаў НСШ і СШ.

Прыём заяў на завочнае аддзяленне па 25 чэрвеня 1941 г.; прыёмныя іспыты з 1 ліпеня 1941 г. Для залічаных установачная сесія па 15 ліпеня г.г.

Заявы з прыкладаннем: падрабязнай аўтабіяграфіі, атэстата аб сканчэнні сярэдняй школы (у арыгінале альбо натарыяльнай копіі, з даведкай РайАНА аб тым, што арыгінал захоўваецца ў РайАНА), 3-х фотакартак, даведкі з месца работы (скончыўшыя 1-год. курсы падрыхтоўкі настаўнікаў прадстаўляюць яшчэ дакумент аб сканчэнні курсаў).

АДРАС: гор. БЕЛАСТОК, Чырвонаармейская № 83 ПЕДІНСТЫТУТ.

ДЫРЭКЦЫЯ.

АБЛАСНАЯ АЎТА-МОТА ШКОЛА
пры камітэце па справах фізкультуры і спорта
АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ
у школу па падрыхтоўцы шофераў III-класа.

Тэрмін навучання з адрывам ад вытворчасці 3 месяцы. Кошт абучэння 450 руб.

Паступаючыя ў аўташколу павінны мець не менш 18 год і адукацыю не ніжэй 4-х класаў і прадставіць наступныя дакументы:

Аўтабіяграфію, даведку з места работы, або даведку з сельсовета, 6 фотакартак, апрача гэтага трэба прайсці медкамісію ў гор. Брэсце.

Інтэрнатам школа не забяспечвае.

Паступаючыя павінны з'явіцца з указанымі дакументамі.

Прыём заяў да 25-га мая 1941 года.

Звяртацца па адрасу **гор. Брэст, Праспект 17 верасня 21.**

Брэсцкі гартоп даводзіць да ведама ўсіх грамадзян горада Брэста аб тым, што з 20 мая 1941 года

праводзіцца выдача паліўных талонаў на 1941-1942 г.

Парадак выдачы паліўных талонаў наступны:

1. Грамадзяне, якія пражываюць у камунальных кватэрах атрымліваюць талоны ў сваім домаўпраўленні.
2. Грамадзяне, якія пражываюць у прыватных дамах, атрымліваюць талоны ў гартопе (Савецкая 49, уваход са двара).

Тэрмін выдачы талонаў да 20 чэрвеня 1941 года.

ДЫРЭКЦЫЯ ГАРТОПА.

ГОРТЭАТР
16 і 17 МАЯ
ДВА КАНЦЭРТЫ
Ансамбля песні і пляскі Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота (ТАЛІН).

Мастацкі кіраўнік прафесар **Б. О. Нахуцін.**

Састаў 100 чалавек.

Пачатак у 9 гадзін вечара.

Білеты ў касе тэатра.

Даводзіцца да ведама **арганізацый, дзіцячых ясляў, бальніц**, што ў арцелі **„Чырвоны металіст"** выраблаюцца для продажу

дзіцячыя фасонныя краваці
з поўнацэннага матэрыяла, фарбаваныя.

З прапановамі звяртацца на адрасу г. Брэст, вул. Перэца 10.

СЁННЯ Ў КІНОТЭАТРАХ

Кінотэатр 1 МАЯ	Кінотэатр „КІМ"
„СЫН МАНГОЛІІ"	РАЗГРОМ ЮДЗЕНІЧА
Пачатак сеансаў 6, 7.45, 9.30, 11.15	Пачатак сеансаў 5, 6.30, 8, 9.30, 11

Арцелі „Чырвоны металіст"
ПАТРАБУЕЦЦА
галоўны бухгалтар.
З прапановамі звяртацца па адрасу:
г. Брэст, вуліца Перэца 10, штодзённа з 9 да 17 гадзін.

Брэсцкаму сельгасхімснабу
ПАТРАБУЕЦЦА
ШОФЕР
Звяртацца па адрасу: г. Брэст, Орджанікідзе 27, тэлеф. 702.

Рэдакцыі газеты „ЗАРА"
ПАТРАБУЕЦЦА
ФОТА-РЭПАРЦЁР
З прапановамі звяртацца па адрасу:
г. Брэст, Савецкая 26

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ АБЛАСНОЙ ГАЗЕТЫ „ЗАРА"
Званіце па тэлефону № 615
Штодзённа ад 9 гадзін раніцы да 17 гадз. 30 мін.

Партыйная і комсамольская арганізацыі Гайнаўскага лесахімкамбіната з глыбокім смуткам паведамляюць аб заўчаснай смерці сакратара пярвічнай партарганізацыі

Тюцяева Івана Васільевіча,

паследаваўшай 14 мая, і выражаюць спачуванне сям'і і родным памёршага.

Прафсаюзная арганізацыя, калектыў рабочых, служачых і ІТР Гайнаўскага лесахімкамбіната з глыбокім смуткам паведамляюць аб заўчаснай смерці начальніка спецчасці камбіната

Тюцяева Івана Васільевіча,

паследаваўшай 14 мая, і выражаюць спачуванне сям'і і родным памёршага.

Тыраж 18000

Адрас рэдакцыі [illegible], вугал Савецкай і Пушкінскай № 18/23 (2-гі паверх). Тэлефоны адказнага рэдактара — 1-17, нам. адказнага рэдактара — 7-80, адказнага сакратара і аддзела пісем — 618, [illegible] — 1-23 і [illegible] 2-11. [illegible]

УД— 1064